ЛЕНИННИНГ НОМИ ВА ИШИ АСРЛАР ОША ЯШАЙДИ!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 90 (5081).

22 АПРЕЛЬ 1983 й.
ЖУМА

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросида

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ўзининг навбатдаги мажлисида «Карл Маркс ва ҳозирги замон — тинчлик ва тараққиёт учун кураш» мавзуида Берлинда ўтказилган халқаро илмий конференцияда КПСС делегациясининг иши тўғрисидаги ахборотни тинглади. Конференция марксизм-ленинизм назарияси ҳаётийлигининг, шу назариянинг амалдаги ифодаси сифатида реал социализм ролининг, социализм билан тинчлик учун кураш ўртасидаги мустаҳкам алоқанинг, коммунистик ҳаракат ҳамда миллий ва социал озодлик йўлидаги турли ҳаракатларнинг интернационал бирдамлиги муҳимлигининг ёрқин намойиши бўлганлиги таъкидланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари биринчи секретарларининг шу йил 18 апрелда бўлиб ўтган кенгашида ўртага қўйилган вазифаларни амалга ошириш юзасидан мамлакат қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг бир қанча масалаларини кўриб чиқди. Шу йил ҳосил йиғимтеримини, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва ем-хашак тайёрлашни таъминлаш ҳамда 1983—1984 йилги мавсумда чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш юзасидан қўшимча тадбирлар маъқулланди.

Қишлоқ хўжалик машиналарининг баъзи турларини ишлаб чиқарувчи қувватларни вужудга келтиришни жадаллаштириш ҳамда 1984—1985 йилларда Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлигининг корхоналарида шундай машиналар ишлаб чиқаришни кўпайтириш тадбирлари белгиланди. Қишлоқ умумий таълим мактаблари ва ҳунар-техника билим юртлари ўқувчиларининг меҳнат таълимини, тарбиясини, касб танлашини яхшилаш, уларни битириб чиқувчи ёшларни қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида мустаҳкам жойлаштириш тўғрисидаги масала муҳокама қилинди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида 1983—1985 йилларда ва 1990 йилгача бўлган даврда Забайкалье ҳамда Узоқ Шарқ районларида ёқилғи-энергетика базасини янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисидаги масала кўриб чиқилди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси СССР Министрлар Советининг Ленин комсомоли номли автомобиль заводида енгил автомобилнинг янги моделини ва автомобилсозлик соҳасидаги илғор ютуқлар негизида унинг модификацияларини ишлаб чиқарадиган корхонани барпо этиш тўғрисидаги таклифини маъқуллади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида мамлакат ички ҳаёти ва ташқи сиёсатига доир бошқа баъзи масалалар ҳам кўриб чиқилди.

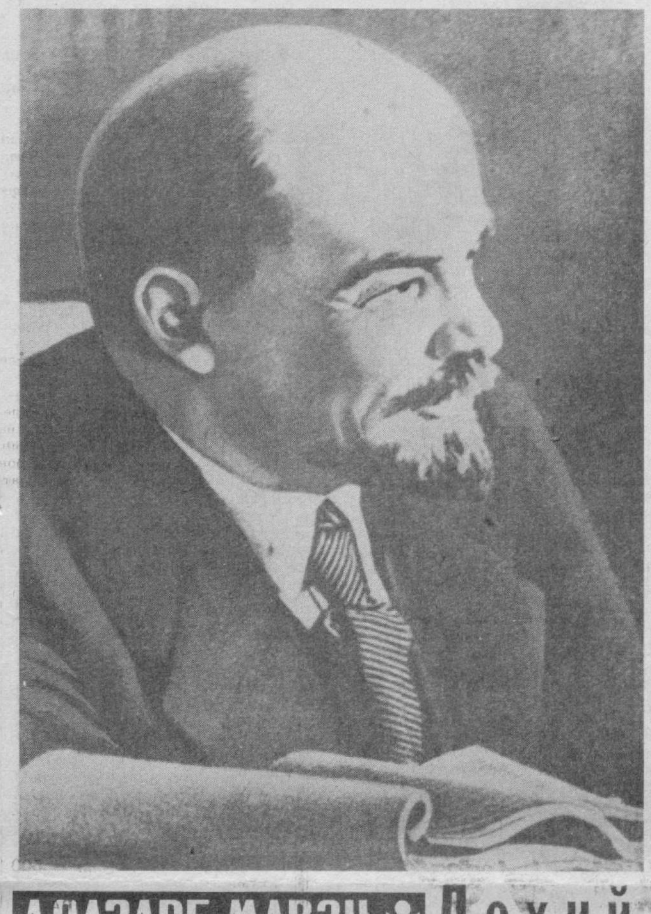

Яшасин Совет Иттифоқи Ленинчи Коммунистик партияси! Партия билан халқ бирлиги, улуғ Ленин васиятларига садоқат—барча ғалабаларимизнинг гаровидир!

(КПСС Марказий Комитети 1 Май Чақириқларидан).

«СОЮЗ Т-8» ПАРВОЗДА

ТАСС АХБОРОТИ

Космик фазони тадқиқ қилиш программасига мувофиқ 1983 йил 20 апрель Москва вақти билан соат 17 дан 11 минут ўтганда Совет Иттифоқида «Союз-Т-8» космик кемаси учирилди. Кемани унинг командири подполковник Владимир Георгиевич Титов, борт инженери Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт-учувчиси Геннадий Михайлович Стрекалов ва тадқиқотчи космонавт Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт-учувчиси Александр Александрович Серебровдан иборат экипаж бошқармоқда.

Учиш программасида «Союз Т-8» кемасини «Салют-7 — Космос-1443» орбитал комплекси билан туташтириш кўзда тутилади.

Экипаж одам бошқарадиган комплекс ичида илмий-техникавий ва медицина-биологик тадқиқотлар ҳамда экспериментларни бажаради.

Космонавтлар Титов, Стрекалов ва Серебров ўзларини яхши ҳис этмоқдалар. «Союз Т-8» кемаси ичидаги системалар нормал ишламоқда.

1. Ленин ҳамиша қалбимизда

Владимир Ильич Ленининг номи биз учун бениҳоя азиз ва мўътабардир. Биз ҳар бир қадамимизни у билан таққослаймиз, бепоён Ватанимизнинг куч-қудрати янада мустаҳкамланишига хизмат қиладиган янгидан-янги зафарларимизни унинг номи билан боғлаймиз. Унинг сермазмун, ёрқин ҳаёти социализм идеалларига фидокорона хизмат қилишнинг намунаси, коммунист, жангчи тимсолидир.

Ҳар йили юз минглаб кишилар доҳиймиз ҳаёти билан, унинг назарий меросларга бой ғоялари билан янада яқинроқ танишиш учун Москвадаги Марказий В. И. Ленин музейига, ана шу музейнинг бошқа шаҳарлардаги филиалларига ташриф буюрадилар. Улуғ Ленининг номи ва иши қалбимизда абадий яшайди.

СУРАТДА: Ўзбекистон делегацияси Марказий В. И. Ленин музейи залларида.

В. Таран ва В. Сироткин фотолари.

Кортларда спорт байрами

Шу кунларда «Динамо» теннис стадиони байрам либосида. Унинг кўп сонли кортлари узра мамлакатимиз спорт жамиятларининг байроқлари ҳилпирайди. Кўнгилли спорт жамиятининг маъмурий биносига эса 19 апрелда очилган теннис бўйича учинчи халқаро турнир қатнашчиларининг давлат байроқлари осилган. Теннис стадиони ўтган чоршанба — турнир тантанали очилган куни айниқса кўркам ва гавжум бўлди. Очилиш маросими чиройли ва эсда қоларли бўлди.

Халқаро турнир ташкилий комитетининг раиси Л. Н. Мелкумов мусобақа қатнашчиларига табрик нутқи билан мурожаат қилди. У бу йил ўзининг 2000 йиллигини нишонлайдиган Ўзбекистон пойтахтида ўтказилаётган мазкур мусобақалар меҳмонлар учун ҳам, турнир мезбонлари учун ҳам ҳалол ва муросасиз спорт кураши вазиятида ўтиши билан бирга барча мамлакатлар ёшларининг дўстлиги ва ўзаро ҳамжиҳатлигини янада мустаҳкамлашнинг самарали воситаси бўлади, деб ишонч билдирди.

Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР гимнларининг тантанали ва улуғвор садолари остида турнир байроғи кўтарилади. Шундан сўнг командаларни оталиққа олган Тошкент шаҳрининг турли ташкилотлари спортчиларга эсдалик совғалари ва гуллар топширадилар.

Турнирнинг тантанали очилишида Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров, Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари М. Ф. Солдатов иштирок этдилар.

ДОЛЗАРБ МАВЗУ

Доҳий васиятларига содиқмиз

Бугун бутун прогрессив инсоният давримизнинг энг буюк мутафаккири, жаҳон пролетариатининг доҳийси Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 113 йиллигини нишонламоқда.

В. И. Ленининг таржимаи ҳоли миллионлаб кишилар учун ҳаёт дарслиги, ўз халқига фидокорона хизмат қилиш, партия ишига чексиз садоқатнинг ёрқин намунасидир. Унинг ҳаётида қамоқлар ва сургунлар, турли машаққатлар ва мушкулликлар бўлган, аммо В. И. Ленин ҳар қандай вазиятда ҳам белгиланган мақсад сари йўлдан бир қадам ҳам чекинган эмас. Қатъий, равшан марксистик позиция, тарихий вазиятни партиявий, синфий нуқтаи назардан ягона тўғри таҳлил эта билиш қобилияти унга келажакка назар ташлаш, инсониятнинг порлоқ келажагини кўра билиш имконини берди.

Саксон йил муқаддам дастлабки минг нафар коммунист Ильич теварагида жипслашган эди. Улуғ Октябрь Социалистик революцияси содир бўлган йилда партия сафида 350 мингдан зиёд киши бор эди. Ҳозир КПСС сафларида 18 миллиондан зиёд партия жангчилари бор. Жаҳоннинг 94 мамлакатида, барча қитъаларда компартиялар актив иш олиб боряпти. Тарих одимлари жаҳон пролетариати доҳийсининг энг дадил орзулари ҳам рўёбга чиқаётганидан гувоҳлик бермоқда. Радио, телевидение, матбуот бизга капитал мамлакатларида авж олаётган синфий жанглар ҳақида, миллий озодлик ҳаракати кенг қулоч ёяётганлиги ҳақидаги хабарларни етказиб турибди. Сўнгги йиллар марксча-ленинча ғоялар тантанасининг ёрқин гувоҳи бўлиб қолди. Бу ғоялар ижодий ривожланиб, такомиллаша бориб, қардош социалистик мамлакатлар янги жамияти қурилишида ишончли йўлчи юлдуз бўлиб хизмат қилмоқда. Аслини олганда вақтнинг барча энг оғир синовларига ҳам бардош берган, инсоният жамияти тараққиёти тўғрисидаги ягона тўғри назария ҳам марксизм-ленинизмдир. Бу айниқса, бизнинг давлатимиз мисолида яққол кўриниб турибди. Советлар мамлакати халқларининг экономикаси ва маданияти муттасил юксалиб бормоқда, улар ўртасидаги дўстлик мустаҳкамланмоқда.

Совет ҳокимияти йилларида мамлакатимизнинг моддий ва маданий даражаси беқиёс юксалди. Коммунистик партия Программасида эълон қилинган «Ҳамма нарса—инсон учун, инсоннинг бахт-саодати учун» шиори ҳаётга муваффақиятли жорий этилмоқда.

Буни жонажон шаҳримиз мисолида ҳам яққол кўриш мумкин. Ўзининг 2000 йиллик юбилейини нишонлашга тараддуд кўраётган Тошкентда ҳар йили юз минглаб квартира фойдаланишга топширияпти. Кўп қаватли янги қурилишлар шаҳар манзарасининг доимий йўлдоши бўлиб қолди. Социал-маданий ва маиший объектлар қурилишига жуда катта маблағлар ажратилмоқда.

Биз бепул медицина хизмати кўрсатилишига, санаторий ва дам олиш уйларига бепул йўлланма берилишига кўпдан бери ўрганиб қолганмиз. Шаҳардаги аксарият корхоналар ўз профилакторийлари ва туристик базаларига эга. Уларда оддий ишчи ва хизматчилар ҳордиқ чиқаришмоқда. Давлат айниқса кўп болали оилаларга катта ғамхўрлик қилмоқда. Уруш ва меҳнат ветеранларига алоҳида ғамхўрлик кўрсатилмоқда. Буларнинг ҳаммаси совет кишисининг саломатлиги, дам олиши, маънавий ва маданий ривожланиши тўғрисида қонун даражасига кўтарилган ғамхўрликнинг ёрқин намуналаридир.

Партия Ленин васиятларини амалга ошира бориб, оғишмай совет кишиларининг моддий фаровонлигини ошириш, уларни маънавий ва маданий юксалтириш йўлини тутмоқда. Аммо биз эга бўлган неъматлар ўз-ўзидан пайдо бўлмайди, уларни ҳосил қилиш учун фидокорона, ижодий меҳнат қилиш керак. Меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини ҳар томонлама мустаҳкамлаш, ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқаришнинг илғор усулларини кенг жорий этиш йўли экономикамизни янада ривожлантириш ва гуллаб-яшнатиш учун ижобий омиллар вужудга келтиради.

КПСС XXVI съезди белгилаб берган партиянинг улуғвор планларини бажариш мураккаб халқаро вазиятда содир бўлмоқда. Партия Ленин васиятларини ҳаётга жорий эта бориб, тинч-тотув яшаш сиёсатини ўтказмоқда. КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андропов 1982 йил декабрида Москвадаги тантанали мажлисда қилган «СССРнинг 60 йиллиги» докладида КПССнинг халқаро сиёсатини шундай деб характерлаган эди: «Биз —Ер юзидаги барча халқларнинг ўзаро манфаати ва бутун инсониятнинг фаровонлиги йўлида ҳамма халқларнинг зўравонликдан ва ўзгаларнинг ишларига аралашишдан ҳоли бўлган кенг, самарали ҳамкорлиги тарафдоримиз. Совет Иттифоқи ҳозирги ва келажак авлодларнинг осойишта тинч истиқболини таъминлаш учун ўзига боғлиқ бўлган ҳамма ишни қилаверади. Бу—партиямизнинг мақсадидир, биз шу мақсаддан чекинмаймиз».

Капиталистик система чуқур таназзулни бошидан кечирмоқда, империализм жамиятнинг тарихий тараққиётига ғов бўлишдан ожиздир, халқаро майдондаги кучлар нисбати оғишмай социализм фойдасига ўзгариб бормоқда. В. И. Ленин социализмнинг бутун дунёда ғалаба қилишини илмий асослаб берган эди. У бизнинг мамлакатимизгина эмас, бутун инсониятнинг коммунизм қуриш йўлидан боришига қаттиқ ишонган эди. У бизнинг йўлимиз тўғри йўл, чунки эртами-кечми бошқа мамлакатлар ҳам, албатта, ана шу йўлни танлайдилар, деб айтган эди. Совет Иттифоқининг, социалистик мамлакатларнинг бугунги муваффақиятлари, инсониятнинг социализм сари дадил ҳаракат қилаётганлиги Ленин ғояларининг ҳаётий ва ёрқин исботидир.

Олий мактаб байроғида—Вьетнам ордени

Абу Райҳон Беруний номидаги Халқлар дўстлиги орденли Тошкент политехника институти республикамиз учунгина эмас, шу билан бирга кўпгина чет мамлакатлар — Афғонистон, Лаос, Куба, Ҳиндистон, Тунис ва бошқа мамлакатлар учун ҳам юқори малакали инженер кадрлар тайёрлайди. Вьетнамнинг ўзидагина халқ хўжалигининг турли соҳаларида шу институт тайёрлаган 200 дан кўпроқ мутахассис муваффақиятли равишда меҳнат қилмоқда. Ҳозир институтда ана шу мамлакат ёш вакилларидан яна 70 киши шуғулланмоқда. Тошкент олий ўқув юртини Вьетнам Социалистик Республикасининг Давлат Кенгаши ВСР учун мутахассислар тайёрлаш ишидаги катта хизматлари учун Дўстлик ордени билан мукофотлаганлиги олий мактабнинг ишлаб чиқариш командирларини тайёрлаш соҳасидаги хизматларининг эътирофи бўлди.

21 апрель куни Тошкентда бўлиб ўтган тантанали йиғилиш ана шу мукофотни топширишга бағишланди. Вьетнам Социалистик Республикасининг СССРдаги элчиси Динь Ньо Лием йиғилиш аҳлининг қарсаклари остида орденни институт байроғига қадаб қўйди.

СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрининг ўринбосари Н. Н. Софинский институт коллективини юксак мукофот билан муборакбод этди. Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министри С. П. Пўлатов, ТошПИ ректори Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги К. С. Аҳмедов, учинчи курс студенти Сайёра Аҳмедова олий ўқув юртининг профессор-ўқитувчи состави, бутун коллективи меҳнатига берилган юксак баҳо учун қардош Вьетнамга қизғин миннатдорчилик изҳор этдилар.

Тантанали йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева иштирок этдилар. Йиғилишда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар олий ва ўрта махсус таълим министрлари ўринбосарларининг Тошкентда ўтказилаётган кенгаши қатнашчилари: Болгария Халқ Республикасидан — М. Савов, Венгрия Халқ Республикасидан А. Корчог, Германия Демократик Республикасидан Г. Бернхардт, Куба Республикасидан А. Р. Перес, Польша Халқ Республикасидан Ж. Анжей, Чехословакия Социалистик Республикасидан Я. Дзиак ҳозир бўлдилар. (ЎзТАГ).

СОЦИАЛИСТИК ҚОНУНЧИЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАЙЛИК

Тошкентда бўлиб ўтган зонал кенгаши партия Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленумининг қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Пленумда сўзлаган нутқидаги қоидалар ва хулосалар асосида прокуратура ва ички ишлар органлари ишини янада такомиллаштириш ва унинг ҳамжиҳатлигини оширишга, социалистик қонунчиликни мустаҳкамлашга бағишланди. Кенгашда Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон прокуратура ҳамда ички ишлар органларининг раҳбар ходимлари қатнашдилар. СССР Бош прокурори ўринбосари О. В Сорока, СССР Ички ишлар министрининг ўринбосари Б. В. Заботин доклад қилдилар. Ишдаги тажрибалар ўртоқлашилди.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Л. И. Греков нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими В. С. Фролов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат Л. Н. Мелкумов иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

△ КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов 21 апрелда Вьетнам Социалистик Республикасининг СССРдаги элчиси Динь Ньо Лиемни қабул қилди.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими В. Д. Ярушин, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бўлимларининг мудирлари С. А. Нишонов, Ҳ. Р. Раҳимов, республика олий ва ўрта махсус таълим министри С. П. Пўлатов иштирок этдилар.

Коммунист маънавий олами ҳақида оқшом суҳбатлари

ТОШКЕНТ ТАРОНАСИ КОНКУРС

ИЛЬИЧ ҲАЁТИ БИЗГА НАМУНА

Ленинчасига яшаш, ленинчасига ишлаш... Мария Фёдоровна одамларга, партияга, Ватанга хизмат қилишда бу сўзларга алоҳида маъно бериб, ўзи шундай яшашга ҳаракат қилар ва бошқаларни ҳам шунга даъват этар эди. Унинг Ленин кўрсатмаларини ҳаётга актив тадбиқ этиш билан боғлиқ фаолияти йироқ инқилоб йиллари бошланган эди.

Унинг мамлакатимиз тарихи билан чамбарчас боғланган ҳаёти, таржимаи ҳоли саҳифалари бизга боболаримиз ва оталаримиз, бувиларимиз ва оналаримиз ёрқин келажак учун қандай курашганликлари ва яшаганликлари ҳақида ҳикоя қилади.

...Ишчи оиласидаги қизалоққа ёшлигида кўп нарсаларни кўриш, бошдан кечиришга тўғри келди. Унинг отаси токарь, онаси эса кир ювувчи бўлиб ишларди. Отаси ишлаб турган кезларда у ҳали ёш эди, шу боисдан тўққиз фарзанди бўлган оила қандай қийинчилик билан ҳаёт кечираётганлигини унчалик ҳам тушунмаганди, ўшанда. Мана отанинг қўл ва оёғи майиб бўлиб қолди, икки акаси армия хизматига жўнаб кетишди ва заводга қора ишчи бўлиб кириш навбати ўн икки ёшида унга етди. Нима ҳам қилардинг — оилада энг каттаси сенсан.

1914 йил эди. Ишчилар ўз ҳуқуқлари, 12—14 соатли иш куни учун курашни янада шиддатлироқ олиб бора бошлашди. Яширин тўгараклар ташкил топди. Стачкалар уюштирилди.

Йиллар ўтди, ўн йиллар ўтди. Аммо ишчиларни курашга отлантирган биринчи революционерларнинг номлари Мария Фёдоровнанинг хотирасида мангу муҳрланиб қолди. Скворцов, Максимов, Андреев... «Арсенал» заводи цехига Ленининг Петроградга келганлиги ҳақидаги хабарни биринчи бўлиб олиб келганлар ҳам шулар эди.

Худди ана ўшанда майдонни тўлдирган бошқа минглаб ишчилар қатори Мария Фёдоровна Егорова ҳам илк мартаба революция доҳийсини ўз кўзи билан кўрди ва унинг нутқини эшитди. Ильич нима ҳақда гапирган бўлмасин, барчаси унга яқин ва тушунарли эди. Доҳийнинг сўзлари қандай қилиб революцион эҳтирос алангасини ёққанлигининг гувоҳи бўлди. Қўлда қурол билан янги ҳаётни ҳимоя қилувчилар сафида бўлиш истаги тобора устунлик қила бошлади. У қизил гвардиячилар билан биргаликда Қишки саройни забт этишда иштирок этди, телефон станциясини ҳимоя қилди, нон тарқатиш пунктларида навбатчилик қилди.

47-ўқчи полкнинг жангчиси сифатида унга Смольнийнинг ички биноларини қўриқлашни ишониб топширишди. Бу ерда қўлда милтиқ билан вахтада турар экан, у Ленинни кўрди. Бу бирмунча уйқусиз тунлардан кейин юз берди, Ниҳоятда қаттиқ чарчаб, ухлаб қолганини билмай қолди. Кимдир уни елкасидан туртди. Кўзини очиб, олдида Владимир Ильични кўрди.

— Менинг қаттиқ ҳаяжонланганлигим ва айбдор эканлигимдан сиқилганимни кўриб, — деб хотирлайди Мария Фёдоровна, — Ленин мени тинчлантиришга ҳаракат қилди. У менинг қаерда ишлашим, ота-оналарим кимлиги, партия сафида бор-йўқлигимни суриштирди.

— Йўқ, партия сафида эмасман. Аммо албатта кираман, — дедим мен.

(Давоми 2-бетда).

ЛЕНИН БАЙРОҒИ ОСТИДА КОММУНИЗМ

ИЛЬИЧ ҲАЁТИ БИЗГА НАМУНА

(Давоми. Боши 1-бетда).

Владимир Ильич кўзларини қисиб, менга илиқ қаради ва шундай деди: «Партия ҳар бир аъзосидан жуда кўп нарса талаб қилади, айниқса ҳозирги пайтда. Партияга киришдан аввал буларнинг ҳаммасини яхшилаб ўйлаб кўрмоқ керак».

Лекин Мария Фёдоровна ўз фикрида қатъий эди. У 1918 йил мартида Ленин партиясининг аъзоси бўлди. Дастлаб у худди ўша 47-ўқчи полк составида Қизил армия сафларида жанг қилди, сўнгра эса янги иш — безориликка қарши кураш бошланди. Унга турли-туман иш топширишар эди. У қаерда бўлмасин, қандай ишни бажармасин ўзининг кундалик фаолиятини ҳамма вақт хаёлан ленинча мезон билан ўлчар эди. Ленин асарлари унинг учун дастуриламал китоблар бўлиб қолди. У ўзи қидирган, истаган саволларга жавобларни ана шу китоблардан топди. Куч ва илҳомни улардан олди. Дугоналари Тошкентга, Тошкент тўқимачилик комбинатида ишлашга отланганда, у ҳам ўша ёққа юборишларини илтимос қилди. Бу ерда у ишчанлиги, меҳнатсеварлиги туфайли тез орада партия комитетининг секретари қилиб сайланди ва ўн йил мобайнида коллектив партия ва ҳукуматнинг масъул вазифаларини бажаришига раҳбарлик қилди. Мария Фёдоровна ўз хизматлари учун Ленин, Меҳнат Қизил Байроқ орденлари ва Қизил Юлдуз ордени, медаллар билан мукофотланди. Унга «КПСС сафларида 50 йил» нишони топширилди.

Олтмиш беш йил партия сафларида... Кишилар фаровонлиги йўлида олтмиш беш йил фидокорона меҳнат. Одамлар маслаҳатлашиш учун унинг олдига тез-тез келадиган бўлиб қолишди. Айниқса, Улуғ Ватан урушининг оғир йилларида у одамларга ҳар томонлама ёрдам беришга интилди. Тўқимачилар Улуғ Ватан уруши йилларида, урушдан кейинги дастлабки йилларда қийин, оғир шароитда яшашди. Аммо улар куч-ғайратга тўла эди. Бу одамлар ўз секретари бошчилигида планларнинг ошириб бажарилишига эришишар эди.

Лениннинг қаерда оғир меҳнатни енгадиган фидойи меҳнат, оддий ишчиларнинг меҳнат унумдорлигини ошириш, ҳар пуд дон, кўмир, темир ва бошқа маҳсулотларни ҳимоя қилиш тўғрисида ғамхўрлиги намоён бўладиган жойдагина коммунизм нишоналари бошланиши тўғрисидаги қанотли сўзлари Мария Фёдоровнани тўқимачилар маданият саройидаги тантанали йиғилишлар минбаридан туриб, ёки комбинат цехларида тежамкорлик, омилкорлик билан ишга муносабатда бўлиш тўғрисида гапиришга даъват этарди. У энг яхши ишчиларнинг маҳорати, ташаббусига муносиб баҳо берар экан, уларга тенглашишга чақирар эди. Чунки у инсоннинг актив ҳаётий позицияси, унинг гражданлик етуклиги ишга муносабатида, ишлаб чиқариш учун жавобгарлигида намоён бўлишини яхши билар эди.

1953 йилдан бери Мария Фёдоровна Егорова Иттифоқ миқёсидаги шахсий пенсионердир. Аммо дам олишда бўлса ҳам Тошкент тўқимачилик комбинати билан ўз алоқаларини узган эмас. Чунки у тўқимачиларнинг бугунги авлодига жуда кўп нарсалар ҳақида сўзлаб бериши мумкин. Мария Фёдоровна ҳикоя қилиб берадиган одамларнинг характерида куч-қувват ва ишчанлик, ўртоқлик ва масъулият омухта бўлган эди. Ягона ва қудратли оқим бўлиб, революция йўлида Қишки саройни штурм қилганлар ҳам, Кремлдан юнкерларни қувиб чиқарганлар ҳам, қамал ҳалқасини узиб ташлаганлар ҳам, Перекопни олганлар ҳам ва озод қилинган Владивостокда алвон байроқни кўтарганлар ҳам ўшалар эди.

— Мамлакатимизнинг 65 йиллик ҳаётининг ҳар бири ўзига хос қийин ва шиддатли йиллар бўлди, — дейди Мария Фёдоровна.— Аммо биз Ленин партияси бошчилигида қийинчиликларни сабот билан бартараф этишга ўрганганмиз ва бугунги кунда КПСС XXVI съезди белгилаб берган йўлдан ишонч билан олға бормоқдамиз.

«Ленин партияси бизни ягона меҳнаткаш оилага бирлаштирди. Мамлакатнинг ғурури, бизнинг шоншарафимиз ва куч-қудратимиз шундадир. Мен унинг оддий аъзосиман!» — деб ёзган эди КПСС сафларида эллик йил бўлган Д. Франдэтти ўз шеърида. 1918 йилдан бери партия сафларида бўлган Мария Фёдоровна Егорова ҳам ёш тўқимачилар, студентлар, ишчилар олдида сўзга чиқар экан, худди мана шу сўзларни такрорлайди.

Мария Фёдоровна Егорова сингари коммунистлар асос солган анъаналар Тошкент тўқимачилик комбинатида давом эттирилмоқда. Қўлга киритилган муваффақиятлар ва белгиланган марралар бунинг гувоҳидир. Ўзбекистон енгил саноатининг байроқдори бўлган бу корхона бугунги кунда қайта туғилмоқда. Кенг реконструкция ишлари давом этмоқда ва унга коммунистлар — М. Ф. Егорованинг муносиб шогирдлари бошчилик қилмоқда.

...Мана у ҳовлида оҳиста қадам ташлаб бормоқда. Қизил галстукли болалар гулгун чеҳраларидан шодхуррамлик ёғилиб, унинг олдидан ўтиб боришяпти. Мария Фёдоровна уларга назар соларкан, яна Владимир Ильич Лениннинг биз ўз оталаримизга қараганда яхшироқ курашамиз. Болаларимиз эса янада яхшироқ кураш олиб боришади ва улар ғалаба қилишади... Биз янги бинонинг пойдеворини қуряпмиз, фарзандларимиз эса уни бунёд этишади, деган сўзларини фахрланиб эсга олди.

Р. УСМОНОВ,
1920 йилдан КПСС аъзоси, Иттифоқ аҳамиятидаги шахсий пенсионер.
Н. ЮЖКОВА.

2. Ленин ҳамиша қалбимизда

Тошкент экскаватор заводи коллективи В. И. Ленин туғилган куннинг 113 йиллигини яхши меҳнат кўрсаткичлари билан кутиб оляпти. Маҳсулот реализация қилиш бўйича квартал плани 71 минг сўмга, кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш топшириғи 160 минг сўмга ортиғи билан бажарилди, меҳнат унумдорлиги ўсди. «Союзмашхлопководст в а» корхоналарига ва мамлакатимизнинг бошқа корхоналарига, чет эллардаги қардош мамлакатлар — Венгрия, Куба, Лаосга кооператив маҳсулот етказиб бериш топшириғи 121,7 процент адо этилди. Буюртмачиларга 400 га яқин экскаватор жўнатилди.

Шонли сана шарафига давом этаётган социалистик мусобақада 1- ва 2-механика цехлари, қуюв цехи, темирчилик-термик участкаси коллективлари намуна бўлишаяпти.

Мусобақада коммунистлар пешқадамлик қилишмоқда. Жумладан, қуюв цехидаги КПСС аъзоси С. Ким бошлиқ бригадага кўчма ғолиблик кубоги ва Қизил вимпел топширилди. Шу йил бошида пудрат методи асосида ташкил этилган бу бригада ўтган қисқа даврда яхши натижаларга эришди. Жумладан, меҳнат унумдорлиги 8 процентга, буюмлар сифати 40 процентга ўсди.

БУГУН

Коллектив тўрт ойлик топшириқ бажарилганлиги ҳақида рапорт берди. Қолипчилар билан бирга апрель ойи топшириғини механика цехидаги Д. Поярков, Г. Содиқов ва бошқа коммунистлар бош бўлган бригадалар ҳам бажаришди.

Зарбдор меҳнат туфайли корхона меҳнаткашлари шу куни Россиянинг Ноқоратупроқ зонасини ўзлаштириш учун экскаваторларнинг катта туркумини юборди.

СУРАТЛАРДА: заводнинг йиғув цехида; корхона музейида. Завод ветерани Э. Л. Белинзон (ўртада) ёш ишчиларга корхона тарихи ҳақида ҳикоя қилмоқда.

В. Казанцев фотолари.

СЎЗ—ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ ЕТАКЧИЛАРИГА

КОММУНИСТИК ИНТИЗОМ УЧУН

Бутун дунё меҳнаткашларининг доҳийси Владимир Ильич Ленин инсоният шу давргача кўрган барча буюк кишилардан ҳам буюкроқдир. У ҳамиша биз коммунистлар учун яхши намуна бўлиб қолади. Мен бўш вақтларимда доҳиймиз ҳақидаги хотираларни, унинг асарларини ўқишни яхши кўраман. Владимир Ильичнинг ўзига нисбатан қанчалик талабчан бўлса, бирга ишлашган кишилардан ҳам ана шундай принципиалликни талаб этганлиги, камчиликларни хас-пўшлаб кетишни сира ёқтирмаганлиги мени қойил қолдиради. У ўз асарларида айниқса меҳнат интизомини мустаҳкамлаш масалаларига ҳам кўп эътибор берган. Совет ҳокимиятининг тонготаридаёқ «Ижтимоий меҳнатнинг коммунистик йўсинда ташкил этилиши учун биринчи қадам социализм бўлиб, унинг бу йўсинда ташкил этилиши меҳнаткашларнинг эркин ва онгли интизомларига асосланади ва борган сари асосланади», деб ёзганди. Дарвоқе, КПСС XXV—XXVI съездлари материаллари, партиямиз Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленуми қарорлари доҳийнинг бу фикрлари ғоят ҳаётий эканлигини яна бир бор исботлади, мамлакат партия ва совет органлари олдига меҳнат, план ва технология интизомини ҳар томонлама мустаҳкамлашни ҳозирги куннинг энг муҳим вазифаси қилиб қўйди.

Пленум қарорларини мамлакатимизнинг барча жойларида коллективлар бажонидил кутиб олдилар. Чунки, интизом дуруст бўлмаса, биз олға томон тез бора олмаймиз. Тартиб ўрнатиш бирон катта маблағ сарф қилинишини талаб этмайди-ю, аммо жуда катта самара беради. Буни исталган илғор корхона коллективи мисолида кўриш мумкин.

Заводимиз коммунистлари ноябрь Пленуми қарорларини атрофлича муҳокама қилдилар. Меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш бўйича тадбирлар белгиланди. Меҳнат интизоми учун кураш бўйича 10 кишилик комиссия тузилди. У корхонадаги пропуск системасини, ишчиларнинг корхонага келиб кетишини назорат қила бошлади. Бундан ташқари техника контроли бўлими ходимлари технология интизомига риоя қилинишини кучайтириш бўйича тадбирлар белгилашди. Оқибатда ишчиларнинг ишга келиб кетиши ҳам, маҳсулот сифати ҳам бирмунча яхшиланди. Мана, бир мисол. Илгари заводимизда ҳар куни ўртача 30 та ишчи сменага кечикиб келарди. Ҳозир битта ҳам ишчи кечикмаяпти. Йил бошидан бери маҳсулотларимиз сифати ҳақида биронта ҳам рекламация олганимиз йўқ.

Корхонамиз республика қишлоқ хўжалигида ишлатиладиган тракторларнинг двигателларини ремонт қилади, ирригация иншоотларида ишлатиладиган гидропресслар ва каноп ўриш комбайнлари ишлаб чиқаради. Жумладан, бу йил зиммамизга 8200 та моторни ремонтдан чиқариш, 4 мингта гидропресс, 50 та «КУ—01» комбайнлари, 1 миллион 300 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқариш вазифаси юклатилган. Коллективимизда йил бошиданоқ В. И. Ленин туғилган куннинг 113 йиллиги ва Тошкентнинг 2000 йиллиги шарафига ўзаро социалистик мусобақа авж олиб кетди. Бунинг натижасида биринчи квартал учун белгиланган топшириқ ортиғи билан адо этилди. Уч ой мобайнида планга қўшимча 85 минг сўмликдан ортиқ қишлоқ хўжалик техникаси ишлаб чиқарилиб, қишлоқдаги буюртмачиларга юборилди.

Корхонада кенг қулоч ёйган мусобақада коммунистлар ва комсомоллар намуна кўрсатаётганлиги ғоят қувонарлидир. Улар ленинчасига яшаш ва меҳнат қилишни ўзларига мақсад қилиб олиб, ҳамкасб дўстларини ортларидан эргаштириб боришяпти. Гидропресс цехидаги токарь А. Ротов, деталларни тиклаш цехидаги токарлар А. Полев, Б. Отаматов, гидропресс цехи силлиқловчиси В. Королёва каби коммунистлар ойлик топшириқларини мунтазам 120—150 процентга етказиб адо этишяпти. Бу ўртоқлар жамоат ишларида ҳам фаол иштирок этишади. Б. Отаматов токарлар бригадасига бошчилик қилишдан ташқари, цех партия ташкилоти секретари ҳамдир. Унинг қўл остида турли миллатга мансуб бўлган 13 ишчи фидокорона меҳнат қилиб, Тошкент юбилейига яхши меҳнат туҳфалари тайёрлашяпти. Бригада аъзолари беш йилликнинг учинчи йили топшириғини сентябрь ойига бажаришга сўз беришган. Ҳозирги меҳнат суръатлари бу ваъда сўзсиз бажарилишидан далолат беряпти.

Иссиқлик арматуралари цехидаги И. Татарчинский бошлиқ слесарь-ремонтчил а р бригадаси коллективи ҳам ленинчасига яшаб ва меҳнат қилиб, йиллик топшириқни Тошкент юбилейигача бажаришга сўз берган. Иссиқлик аппаратуралари двигателнинг энг нозик қисми саналади. Уни ремонтлаш учун ишчида юксак малака бўлиши талаб этилади. Бригада йигитлари бу вазифани муваффақиятли уддалашяпти. Бригададаги коммунист К. Раҳимов, III даражали Меҳнат Шуҳрати ордени кавалери И. Зиковлар ўз касбларини пухта билишади ва ёшларга сидқидилдан ўргатишади.

Коллективими з д а бундай илғор коммунист ва комсомоллар ўнлаб ва юзлабдир. Уларнинг меҳнатга онгли муносабати, ғайрат ва ташаббус билан меҳнат қилиши ютуқларимиз омили бўляпти.

Н. РАҲИМОВ,
«Госкомсельхозт е х-нника»га қарашли Меҳнат Қизил Байроқ орденли тажриба ремонт-механика заводи партия бюроси секретари.

Бугун мўътабар даргоҳда

Доҳий ғояларига садоқат

Неча йилларки В. И. Ленин номи жаҳондаги барча эркпарвар кишиларни ҳаяжонлантиради. Чунки унинг номи билан инсоният бахт-саодат, тинчлик, ҳамдўстлик, биродарликка эришди. Унинг васиятларига амал қилган ҳолда янада кўпроқ муваффақиятлар қўлга киритилмоқда. Ҳар йили В. И. Ленин туғилган кунларида унинг буюк даҳолиги олдида бош эгиб барча кишилар: меҳнаткаш зиёлилар, ишчи, колхозчилар, студент-ёшлар, мактаб ўқувчилари Тошкентдаги В. И. Ленин Марказий музейи филиалига ташриф буюрадилар. Бу ерда улар Лениннинг бой адабий-назарий мероси билан яна бир бор танишадилар, Ленин тўғрисидаги ҳужжатли, бадиий фильмларни томоша қиладилар, Ленинга бағишланган янги экспонатларни кўрадилар.

Музейдан фахрли ўрин олган янги экспонатлардан бири В. И. Ленин Марказий музейи Тошкент филиалининг макетидир. Бу макетни Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг станокчи слесари Николай Степанович Первушин рангли металл, ёғоч, шиша ва пластмассадан ишлаган. Қизиқарли экспонатлардан яна бири «Главташкентстрой» авторемонт заводининг собиқ ишчиси, ҳозирги кунда қарилик гаштини суриб юрган Мангач Борисович Давидянц ишлаган битта рамкага ўрнатилган пролетариат доҳийлари К. Маркс, Ф. Энгельс ва В. И. Ленин портретларидир. Бу портретга ўнг тарафдан қаралса К. Маркс, чап тарафдан қаралса Ф. Энгельс, тўғридан қаралса В. И. Ленин тасвирлари кўринади.

Экспозиция стендларида давримизнинг муҳим проблемаси қишлоқ хўжалигини ривожлан т и р и ш, Озиқ-овқат программасини амалга ошириш учун агросаноат комплекслари барпо этилаётганлигини кўриш мумкин. Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг муҳим омилларидан бири ирригацияни ривожлантиришга партия ва Совет давлати катта аҳамият бераяпти.

Стендларда ўзбек элининг вакиллари Ноқоратупроқ зонадаги совхоз қурилишида, Уренгой-Помари-Ужгород дўстлик газ қувури, Байкал-Амур магистрали қурилишларидаги меҳнатлари акс эттирилган. Буларнинг ҳаммаси В. И. Ленин буюк ғояларининг тантанасидан далолат беради.

Музейнинг фикр ва мулоҳазалар дафтарида музейга кирувчиларнинг қалб сўзлари ёзилган. Тошкентдаги В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчилари: «В. И. Ленин музейига тез-тез экскурсия уюштириб турамиз. Доҳиймиз ҳаёти ва фаолияти билан танишар эканмиз ҳар сафар унинг ижодининг янги қирраларини кўрамиз. Унинг номи ва ишлари бизнинг ишимизга қанот бахш этади», — деб ёзганлар.

Фарғона область, Қувасой районидан келган бир группа илғор қишлоқ хўжалик ходимлари ҳам дил сўзларини ёзганлар: «В. И. Ленин музейи экспонатлари орқали КПСС раҳбарлигида СССРда бўлаётган буюк қурилишлар билан танишдик. Ленин ғояларидан руҳландик ва унинг васиятларига амал қилишга қаттиқ ҳаракат қиламиз».

Ф. МИРРАҲИМБОЕВА,
В. И. Ленин Марказий музейи Тошкент филиалининг илмий ходими.

• Ленинча зарбдор вахтада

ОЛДИНДА ЁШЛАР

Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармасига қарашли «Ташсантехгазм о н т а ж» трестининг 2-монтаж бошқармасида меҳнат қилаётган Р. Ким бошлиқ слесарь-сантехниклар бригадаси коллективи юбилей йилида ажойиб меҳнат кўрсаткичларини қўлга киритиб келяпти. Мазкур бригадада 12 киши меҳнат қилади, уларнинг ҳаммаси турдош касбларни пухта эгаллаб олишган. Р. Ким бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси кўпгина маданий-маиший объектларида меҳнат қилиб, кунлик топшириқларини 20—30 процентга ошириб адо этмоқда.

Шу кунларда кимчилар бир йўла 3 та объектни бунёд этишяпти. Чунончи, «Марказ—2» кварталида турар жой биноси, Оҳангарон шоссесида эса 1860 ўринли мактаб ва шу ернинг ўзида ётоқхона бунёд этяптилар. Бригада Тошкентнинг 2000 йиллигини ўн биринчи беш йилликнинг уч йили планини бажариш билан кутиб олишга аҳд қилди.

ЎН МИНГ ЭКСПОНАТ

Ишчилар асбобсозлик цехи девори ёнида инженерлик коммуникациялари учун зовур қазиётган пайтда ёндирувчи бомба корпусини топиб олдилар. Бу ғилоф Владимир Ильич номидаги Москва электромеханика заводининг ўн мингинчи экспонати бўлди.

Заводда чорак аср муқаддам тарихий-революцион Ленин музейи ташкил этилган эди. Ўтган йиллар мобайнида олти юз мингдан ортиқ киши бу музейни келиб томоша қилди. Меҳмонлар орасида социалистик мамлакатлар партия-ҳукумат делегациялари, чет давлатларнинг коммунистик ва ишчи партиялари вакиллари, Африка, Осиё ва Лотин Америкасидаги миллий-озодлик ҳаракатларининг вакиллари бор.

Бу музей завод бошқармаси биносида жойлашган бўлиб, унинг умумий саҳни 180 квадрат метрга борадиган бир қанча хоналардан иборат. Фотосуратлар ва расмлар, ҳужжатлар, макетлар ва схемалар, китоблар ва газеталар Москвадаги энг кекса заводлардан бири коллективининг ҳаёти ва меҳнат фаолияти ҳақида ҳикоя қилади. Бу ерда ҳамма нарса В. И. Ленин ҳақидаги хотираларни акс эттиради. В. И. Ленин бу заводга олти марта келиб, ишчилар ҳузурида нутқ сўзлаган эди. Экспонатлар музей томошабинларини узоқ ўтмиш йиллардан бошлаб ўн биринчи беш йиллик топшириқларини амалга оширишдаги иштирокини акс эттиради.

Музейда ўн мингта экспонат бор. Булар орасида ниҳоятда ноёб экспонатлар ҳам бор. Масалан, ильичевликларнинг революция доҳийсига снаряд гильзасидан қилинган совғаси — зажигалка. Бу экспонат Ильичнинг Кремлдаги квартирасида сақланаётган зажигалканинг аниқ нусхасидир. Мана токарлик станоги. Бу станокда 1920 йилнинг биринчи майида бўлиб ўтган биринчи бутун Россия шанбалиги вақтида М. И. Калинин ишлаган эди. Бу дастгоҳ асл экспонатдир. Музейда мамлакатдаги энг яхши музейлар ҳавас қилса арзигулик юзлаб бошқа асл экспонатлар бор. **(ТАСС).**

В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Таисия Григорьевна Павлова номини ҳурмат билан тилга олишади. Уни таърифлашни сўрасангиз:

— Бошлаган ҳар бир ишини охирига етказмай қўймайди, жуда қатъиятли, ғайратли аёл. Жамоат ишларида актив қатнашади. Қаерда қийин бўлса, ўша жойда меҳнат қилиш унинг одати, — дейишади.

Т. Г. Павлова ҳозир 25-агрегат цехида парчинловчи бўлиб ишлайди. «ИЛ—76» самолётларига деталлар тайёрлайди. Унга шахсий тамға билан маҳсулот ишлаб чиқариш ҳуқуқи берилган. Ҳозир илғор ишчи меҳнат унумдорлигини ўстириш бўйича ўн биринчи беш йиллик топшириғини Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейига қадар адо этиш учун курашяпти.

СУРАТДА: агрегат цехининг парчинловчиси Т. Г. Павлова.

А. Кашапов фотоси.

• Ильич васиятлари — амалда

КОММУНИСТЛАР ИБРАТИ

В. И. Ленин меҳнат унумдорлиги социалистик тузум ғалабасининг асосий, ҳал қилувчи омили эканлигини таъкидлаган эди. Оз маблағ ва куч сарфлаб юксак самарадорликка эришишга ҳаракат қилаётган цехимиз меҳнаткашлари Ильичнинг бу васиятларига оғишмай амал қилишяпти.

Цехнинг барча ишлаб чиқариш участкаларида «Тошкентнинг 2000 йиллигига —200 зарбдор кун!» шиори остида социалистик мусобақа кенг қулоч ёймоқда. Мусобақада ҳамма ишчилар иштирок этяпти. Ҳар бир меҳнаткаш зарбдор ҳафтада юксак унумдорликка ва аъло сифатга эришаяпти.

Цех коммунистлари В. Кавалеров, В. Кочетков, Н. Жигачев ва бошқалар зарбдор меҳнатнинг олдинги сафларида бўлиб, кунлик ишлаб чиқариш нормаларини 20—30 процентга етказиб адо этишяпти. В. И. Ленин туғилган куннинг 113 йиллиги ва Тошкентнинг 2000 йиллиги шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятлар меҳнаткашларни юксак унум ва илҳом билан ишлашга ундаяпти.

Цехимиз ёшлари ҳақида гапиргим келади. Улар ҳар бир зарбдор ҳафтани юксак меҳнат натижалари билан нишонлашяпти. Комсомол-ёшлар орасида фрезерчи Ҳайдар Мингазовни ҳақли равишда пешқадам ҳисоблашади.

Ҳозир менинг сменам нормаларини 110—115 процентга етказиб адо этяпти. Ўйлайманки, иш жойларида резервлардан ҳали тўла фойдаланганимиз йўқ. Меҳнат унумдорлигини яна 5—10 процент ошириш ва бу билан 1 Майга муносиб меҳнат совғаси тайёрлаш имкони бор.

В. РЖАННИКОВ,
«Таштекстильмаш» заводи 3-механика цехи партия бюроси секретари.

• ЛЕНИН НОМИ БИЛАН

БОШ МАЙДОН

Мамлакатим и з д а анъанага кўра шаҳарларнинг марказлари доҳий Владимир Ильич Лениннинг номи билан аталувчи бош майдонлар бўлиб қолди. Тошкент майдонлари орасида В. И. Ленин майдони Парадлар хиёбони билан бирга ҳақли равишда энг ажойиб архитектура кўринишига эга бўлган майдонлардан бири саналади.

Тошкентнинг бош майдони 60-йилларнинг охири ва 70-йилларнинг бошида амалга оширилган реконструкциядан сўнг бундай ажойиб қиёфага эга бўлди. 1930 йили унинг қиёфаси бутунлай ўзгарди — Анҳор томонидан унга туташган ҳолда Ҳукумат уйи бунёд этилди. Бу ажойиб ноёб иншоот архитектор С. Полупанов лойиҳаси асосида қурилди. Уч қаватли бу бино оддий геометрик формаларда кўркам қилиб қурилган.

1934 йили мазкур майдонда В. И. Ленинга ҳайкал ўрнатишни лойиҳалаштиришга киришиш билан бирга бу ерда реконструкция ишлари ҳам давом эттирилди. Машҳур совет ҳайкалтароши В. Королев ва архитектор Д. Осипов реконструкция лойиҳасининг авторлари эди. 1936 йилнинг ноябрида В. И. Ленинга ҳайкал ўрнатиш ишлари тугалланди. Унинг тантанали равишда очилиши вақтли матбуотда катта ғоявий-сиёсий ва маданий аҳамиятга эга бўлган воқеа сифатида кенг тарғиб этилди.

Тошкентнинг бош майдонида Ленинга ўрнатилган бу ҳайкал кишига улуғвор туюлади. Қора лабродордан ишланган пештоқ, унинг устидан минбар чизиғи ўтган, унинг ўртасидан эса қизил гангут гранитидан ишланган минбар пойи кўтарилади. Минбардан эса Ленин ўзига хос ҳолда нутқ сўзламоқда.

30-йилларнинг иккинчи даври ва 40-йилларнинг архитектураси олдинги босқичлардаги ривожланишдан фарқли ўлароқ классик услубдаги анъаналарга таянди. Бу оқим таъсирида 1952—1954 йилларда Ҳукумат уйи биноси реконструкция қилинди. Бу бинонинг ташқи қиёфасидаги ўзгаришлар натижасида 1956 йили Б. Королев томонидан ишланган В. И. Лениннинг ҳайкали ўрнига Г. Манизер ишлаган доҳий ҳайкали қўйилди. Шу билан ҳозиргача В. И. Ленин номи билан аталиб келувчи бош майдоннинг архитектура-ҳайкалтарошлик бўйича реконструкциясининг иккинчи босқичи тугалланди.

Ўша эсда қолган Тошкент зилзиласидан кейин шаҳарнинг бош майдонини тубдан реконструкция л а ш бошланди. Бу Тошкент марказининг масштаби кенгайганлиги, унинг территорияси Октябрь инқилоби хиёбонидан Охунбобоев номли майдонгача бўлган территорияни қамраб олиши натижасида вужудга келди. Майдоннинг қиёфаси ўзгарди, уни ташкил этувчи ажойиб архитектура ансамбллари вужудга келди. Бу эса марказий майдонни Навоий кўчасига қўшиб юбориш ва шунингдек, ҳайкалнинг ҳажмини бирмунча катталаштириш заруратини туғдирди. Чунки доҳий ҳайкали реконструкция қилинган майдонга мос бўлиши керак эди.

Бугунги кунда майдонда салобат тўкиб турган доҳийнинг ҳайкали машҳур совет ҳайкалтароши, академик Н. Томский ва Тошкентнинг етакчи архитектори С. Одиловлар томонидан ишланган. Майдоннинг қоқ ўртасида баландлиги 30 метр бронзадан ишланган доҳий В. И. Лениннинг монументи қад кўтариб турибди. Ҳайкал авторлари революция доҳийсининг ажойиб образини яратишга муваффақ бўлдилар. У гўё халқ олдида сўзга чиқиб, порлоқ келажак, тинчлик ва озодлик учун кишиларни курашга чақираяпти.

А. УМАРОВ.

ЯНГИ ҒАЛАБАСИ САРИ, ОЛҒА!

«ФАҚАТ ЎЗИНГ БУЮКСАН ҚУЁШ СИСТЕМАСИДА...»

(Ғафур Ғулом шеъриятида В. И. Ленин мавзуи)

Ўз замонаси ва замондошларининг ҳаётигина эмас, балки, башариятнинг узоқ ўтмиши, бахтли келажак ҳақидаги теран ўй-фикрлари ҳам бадиий дунёсига жамулжам бўлган донишманд шоиримиз Ғафур Ғулом ижодида жаҳон меҳнаткашларининг буюк доҳийси Владимир Ильич Ленин мавзуси асосий ўрин тутади. У ғоят масъулиятли ва шарафли бу мавзуда алангаси ўчмас асарлар яратиш учун ҳаётининг сўнгги нафасигача бетиним изланган. Бу изланишлар натижасида шоир халқимизда ленинча сифатларни тарбиялашда муҳим роль ўйновчи қудратбахш ва илҳомбахш умумсовет ленинномасига катта ҳисса бўлиб қўшилувчи ўз «шахсий» ленинномасини яратиш шарафига муяссар бўлган эди.

Ғ. Ғуломнинг доҳий мавзуида яратган «Феликс болалари» (1923) шеъридан кейинги иккинчи асари «Қизил байроқ» (1927) номли марш бўлиб, унда оловли 20-йиллар ёшларининг, мамлакатимиз олдида турган барча ижтимоий-сиёсий ишларда фаол қатнашиб, доимо олдинги сафларда боришлари кўтаринки пафосда куйланган. Шоир «ботир билакли» ёшлар тилидан меҳнаткашларни «кўп замон асоратда» яшашга мажбур этган эксплуататор синфлар Ленин йўлига қаршилик кўрсатаётганликларини махсус таъкидлаб, озодликка эришган халқ ўз ёвуз душманларини йўқ қилажагига қатъий ишонади. Лирик қаҳрамоннинг ҳаққоний фикрича, эришилажак бу ғалабанинг бош раҳнамоси Ленин асос солган Коммунистик партиядир.

Ғ. Ғуломнинг илк ижодига мансуб бу принциплар шоирнинг кейинги давр ижодида, унинг марксизм-ленинизм таълимотини қунт билан ўрганиши, бадиий маҳорат сирларини эгаллаши билан боғлиқ равишда, тобора мукаммаллашиб, Ленин ва жаҳоннинг ўтмиши, Ленин ва замонамиз, Ленин ва башариятнинг нурли келажаги каби янги-янги принциплар билан бойиб борган.

Ғ. Ғуломнинг Улуғ Ватан урушигача бўлган беш йилликлар даврида ёзган ўнлаб шеърлари, поэмалари унинг Ленин мавзуини бавосита ёритишда катта муваффақиятларга эришганлигини тасдиқлайди.

Ғ. Ғуломнинг бавосита буюк доҳий мавзуидаги асарларининг аксарият кўпчилигига хос асосий хусусиятлардан яна бири шундаки, уларда турли замон ва ижтимоий-сиёсий тузумларни таққослаш орқали Ленин ва Коммунистик партиянинг кишилик тарихидаги хизматлари фалсафий тафаккур асосида очиб берилган. Шоир Ўрта Шарқ халқларининг мудҳиш мустамлака зулмидан қутулиб, эркин ҳаётга, маданий турмушга эришуви «Энг севимли доҳиймиз Лениннинг» раҳбарлиги остида ўрнатилган халқ ҳокимияти — пролетариат диктатураси билан боғлиқлигини кучли эмоционал урғу билан таъкидлайди.

Ғ. Ғулом 30-йилларда бу мавзуда яратган етук шеърларининг яна бири «Конституциямиз»дир. Шоир асарнинг ҳар бандида Ленин, Коммунистик партия ва халқ бирлиги ҳақидаги фикрини мамлакатимиз халқларининг Улуғ Октябргача бўлган замонлардаги тақдири ва ундан кейинги ҳаёти билан қиёслаб, унинг чин ҳақиқат эканлигига ўқувчини ишонтиришга эришади.

Ғ. Ғуломнинг Улуғ Ватан уруши йилларида ёзган «Кузатиш» (1941), «Халқ отланди», «Салом ва табрик», «Бизнинг кўчада ҳам байрам бўлажак» (1942). «Алвидо» (1943), «Қасам» (1944), «Ғолиблар», «Ғолиблар байрами» (1945) каби кўплаб шеърларида ҳам Ленин, партия ва халқ бирлигининг қудрати кўрсатилади, ленинча ғояларнинг абадул-абад енгилмаслиги бадиий асосланади. Совет халқининг шонли ғалабага эришган кунида яратган ажойиб шеъри («Ғолиблар байрами»)да шоирнинг теран шуури, алангали ғурури оригинал поэтик воситаларда намоён бўлади.

Лениннинг муборак вужуди етган
Бу тупроқ бўлмади ёвга поймол.
Ленин идеяси — башар қуёши
Зулмат томуғида топмади завол
Партия байроғи шафақдай гулгун,
Ҳаётдай абадий бўлди пешво.
Бу байроқ остида бутун одамлар
Шайтанат тахтини ерга қилди жо.

Ғ. Ғуломнинг Ватан образини Ленин, Коммунистик партия, халқ образи билан пайваста яратган шеърлари фалсафий чуқурлиги, кучли ҳис-ҳаяжон билан суғорилганлиги учун ўқувчини ўйлатади, қалбида ҳаяжон қўзғайди.

Шоирнинг алангали публицистик шеърларида ленинча Коммунистик партиянинг олий идеали, доимий мақсади бутун дунё халқлари ўртасида дўстлик, ҳамкорлик, тинч-тотув яшашдан иборатлиги, инсониятнинг шу улуғ идеални қўллаб-қувватлаши ҳам мукаммал шуур билан куйланади, поэтик умумлаштирилади.

Ғ. Ғулом чорак асрга яқин давр мобайнида В. И. Ленин мавзуини хилма-хил мавзулардаги асарлар ичида ишлаб, катта ижодий тажриба орттирганидан кейингина бевосита доҳийга бағишланган асарлар ижод этишга ўтганди. Шоирнинг шу хилдаги биринчи асари — «Владимир Ильич Ленин» шеърининг 1947 йилда ёзилганлиги фикримизнинг исботидир.

Ғ. Ғулом бу шеърида Ленин сиймосини, асосан традицион нур, ёруғлик образлари воситасида яратган. Асарнинг орзулари ушалган халқ номидан Ленинга оташин ташаккур изҳор этаётган лирик қаҳрамони — шоир доҳийни «Улуғ ва муқаддас чароғбон»га қиёс этади. У нурнинг юксак қиммати хусусида фалсафий мушоҳада юритиб, «чароғбон» — Ленинга мурожаат этади ва унинг инсоният учун қилган тарихий хизматлари хусусида қуйидагича поэтик хулоса чиқаради:

Сен ёққан чароғнинг машъаласида
Порлади асрлар, замин, замона.

Ғ. Ғулом бу шеъридан кейин бевосита Ленин ва партияга бағишланган яна кўплаб шеърлар яратди. Лениннинг Шарқ халқлари ҳаётидаги беқиёс ролини бадиий очиб кўрсатиш Ғ. Ғулом ленинномасининг асосий томонларидан бирини ташкил этади. Унинг бу мавзудаги шеърларида «одамга одамзодлик ҳуқуқини тутқизган» Лениннинг Шарқ халқлари шаънига айтган «томлар тўла сўзи» борлиги, унинг улуғвор таълимоти бу ерларга ҳам «зулматли уфқларни нурли шамширдай ёриб» кирганлиги, ягона мақсадли, қардошу жондош, дўсту биродар совет шарқи, жумладан, Совет Ўзбекистони вужудга келганлиги, қулф уриб камол топганлиги ажиб ҳис-туйғулар, завқу-шавқ билан куйланган.

Ўзбек совет поэзиясида Ленин ва Шарқ мавзуига бағишланган юзлаб асарлар орасида Ғ. Ғуломнинг «Ленин ва Шарқ» номли шеъри ўзининг оригиналлиги, фалсафий теранлиги билан алоҳида ажралиб туради. Бу шеърнинг лирик қаҳрамони ўз озодлиги, эрки, бахти учун эксплуататорлар, мустамлакачилар билан жанг қилаётган, «қўйлаги бўлмаса ҳам виждони бутун бўлган» хорижий Шарқ халқлари номидан ҳам Владимир Ильичга мурожаат қилади.

Шоир «Улуғ Ленин номи билан» шеърида доҳийга мурожаат қилиб, шундай дейди: «Фақат ўзинг буюксан қуёш системасида». Агар шу мисра маъноси шеърдаги умумий фикр оқими билан боғлиқ тарзда ва самоват илми — астрономияга оид «қуёш системаси» тушунчасининг нима эканлиги эътиборга олиниб ёндошилса, шоирнинг реал ҳақиқат Лениннинг буюклиги ва мангу барҳаётлигини жозибали —поэтик умумлаштира олиш санъатига таҳсин айтиш лозим. Ғ. Ғулом шеърда ана шу объектив табиат қонуни билан Ленин яратган таълимот ўртасида мутаносиблик борлигини мантиқан асослаган: Агар «қуёш системаси»га кирувчи ҳамма жисмлар ҳаракатлари манбаининг бошқарувчиси Қуёш бўлса, кишилик жамиятидаги «жаҳоний муаммолар»нинг ҳаққоний ҳал этилиши, инсонлар қалбини «қон қилувчи» капитал дунёсининг емирилиши, башариятнинг порлоқ истиқболига эркин ва бахтли ҳаётга эришувини бошқарувчи фақат Ленин даҳоси, Ленин таълимотидир.

Замондошларимиз ва келажак авлодларнинг В. И. Лениннинг инсоният учун қилган беқиёс тарихий хизматларини идрок этишида, улар шуурига доҳий характерига сингиган сифатларнинг ўтишида Ғ. Ғулом ленинномаси муҳим аҳамиятга эга.

М. ИБРОҲИМОВ,
филология фанлари кандидати.

БУЮК ҲАЁТ САҲИФАЛАРИ

«Плакат» нашриёти В. И. Ленин туғилган куннинг 113 йиллигига бағишлаб бир қанча материалларни босмадан чиқарди.

Бу материаллар орасида «Владимир Ильич Ленин» комплекти бор. Ҳужжатлар, фотосуратлар, картиналар ва суратлар йўлбошчининг ҳаёти ва фаолияти тўғрисида ҳикоя қилади. Ҳар бир плакат Коммунистик партия билан совет давлати асосчиси ҳаётининг муайян даврига бағишланган. Якунловчи, ўн иккинчи плакат «Ленинизм тантанаси» мавзуини кўргазмали воситалар билан очиб беради.

Йўлбошчи ва бутун партия ҳаёти ва фаолиятининг энг муҳим даврларидан бири (1912 — 1914 йиллар) тўғрисида ҳикоя қилувчи откриткалар подборкаси «В. И. Ленин Польшада» деб аталади. Шу йиллар мобайнида РСДРП реакция даври оқибатларини батамом бартараф қилиб, мустаҳкамланди, оммавий ва жипс ташкилотга айланди. У ишчилар синфини самодержавиега қарши қатъий жангларга комил ишонч билан бошлаб борди.

«Ленин Кремлда» деган китобча ҳам чиқарилди. Чиройли қилиб безатилган нашр Кремлнинг Ленин яшаган жойлари ҳақида ҳикоя қилади. Китобхон Владимир Ильичнинг кабинети ва квартираси билан танишади, халқ комиссарлар Советининг мажлислари, партия съездлари, конференциялар, Марказий Комитет пленумлари, коммунистик партияларнинг халқаро анжуманлари ўтказилган залларни кўради.

(ТАСС).

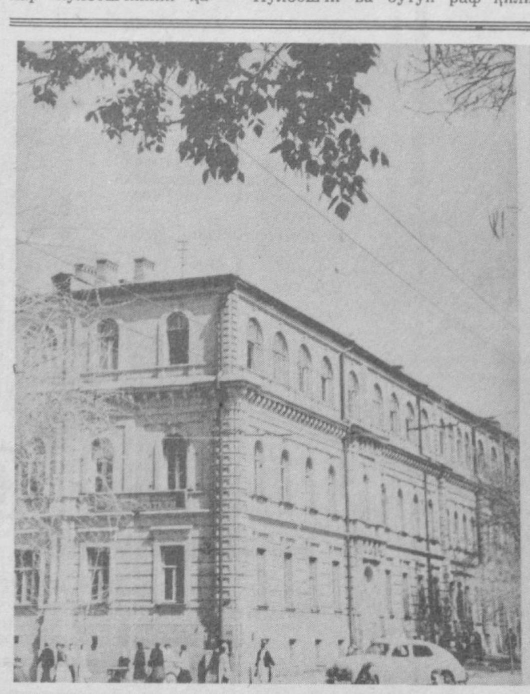

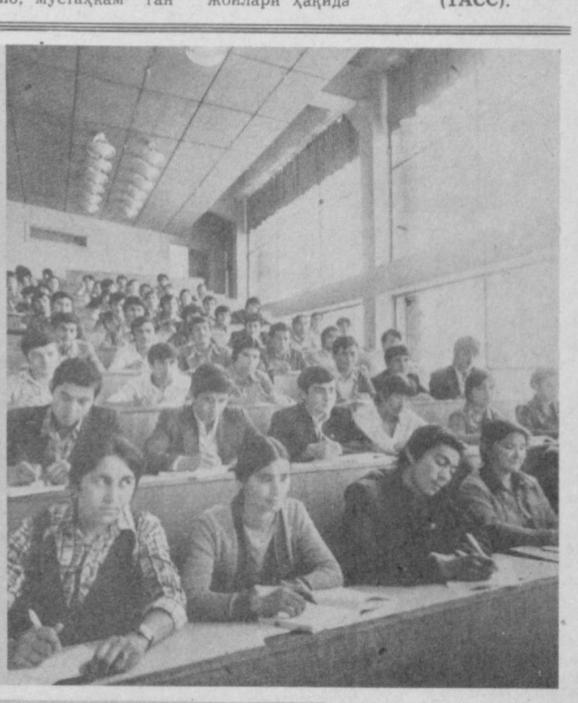

3. Ленин ҳамиша қалбимизда

Владимир Ильич Ленин 1920 йилнинг 7 сентябрида Кремлда Совет шарқида биринчи олий ўқув юрти, Ўрта Осиёда олий таълимни йўлга қўйишда дастлабки ўқув юрти ҳисобланган Туркистон Давлат университетини Тошкент шаҳрида таъсис этиш тўғрисидаги декретга имзо чеккан эди. Бу Ўрта Осиё тарихига муҳим воқеа бўлиб кирди.

Тез орада университетнинг саккиз факультетида 1314 студент таълим олган эди.

Эндиликда Тошкент Давлат университети мамлакатимизнинг йирик ўқув-илмий ва маданий марказларидан бирига айланди. Ҳозир унинг аудиторияларида 20 мингдан зиёд студент таълим олмоқда. Ўтган йиллар мобайнида ТошДУ базасида Ўрта Осиёдаги 50 дан ортиқ ўқув юртлари ташкил этилган. Булар орасида ТошПИ, ТошМИ, Автомобиль йўллар институти ва бошқа олий ўқув юртлари бор. Университет ўз тараққиёт йўлининг барча босқичларида доҳий ғоялари улуғ байроғини юксак шарафлаб келмоқда. Ўтган 62 йил мобайнида Ўрта Осиёдаги ана шу энг кекса олий ўқув юртини 50 мингдан кўпроқ юксак малакали мутахассислар битириб чиқди. Бу йил яна 1700 битирувчи республика халқ хўжалигининг турли соҳаларига ишга юборилади, улар КПСС XXVI съезди қарорларини ҳаётга тадбиқ этишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

СУРАТЛАРДА: бу ерда, шаҳар марказидаги Карл Маркс кўчасида Ўрта Осиё Давлат университетининг тарихи бошланган эди. Эндиликда дорилфунун факультетлари, ўқув аудиториялари олий ўқув юртлари шаҳарчасидаги йирик ўқув комплексида жойлашган.

ТУҲФА

Қозонлик ҳайкалтарош Н. Мифтахов К. Маркс билан В. И. Лениннинг барельеф портретларини В. И. Ленин Марказий музейига туҳфа қилиб топширди. Бронзадан ишланган бу портретларда умумий мавзу: пролетариат йўлбошчиларининг студентлик йиллари тасвирланган.

Ленинномa Н. Мифтахов ижодида алоҳида ўрин эгаллайди. У ўзининг энг яхши асарларини шу мавзуга бағишлади. Н. Мифтаховнинг ўттиздан кўпроқ ишлари Владимир Ильич ҳаётининг Ульяновскдаги ва Қозондаги даврларини акс эттиради. Ҳайкалтарош Волга соҳилидаги ана шу шаҳарларнинг Ленин бўлган ҳамма жойлари билан танишди, замондошларининг Лениннинг ёшлиги ҳақидаги хотираларини ўрганди.

ДОҲИЙ КУТУБХОНАСИДА

Кремлдаги В. И. Ленин кутубхонасида сақланаётган эстетика ва санъатга оид кўплаб китоблар, альбом ва журналлар орасида П. В. Кузнецовнинг Туркистонга бағишланган автолитография асарлари ҳам бор.

Владимир Ильич Ленин ундаги тасвирий санъатга оид материаллардан ўз ишида фойдаланган ёки фойдаланмаганлиги бизга номаълум бўлса-да, Ўрта Осиёни яхши билувчи истеъдодли санъаткор ижодига шубҳасиз катта қизиқиш билан қараган деб айта оламиз. 1923 йили В. И. Ленин таклифи бўйича П. Кузнецов А. В. Луначарский билан биргаликда Парижга — Франция билан маданий алоқаларни тиклаш ҳамда Е. М. Бебутова билан биргаликдаги шахсий кўргазмасини ташкил этиш учун юборилган эди.

Рассомда Туркистон ҳақида эстамплар яратиш фикри қачон пайдо бўлган? Павел Кузнецов Саратовдан Самарқандга ва ундан Бухорога саёҳат қилганида Шарқ манзаралари уни мафтун этган эди. Ўшанда бу манзаралар ёш рассом ижодининг шаклланишига маълум даражада таъсир этган. «Мен ўзимнинг кўпдан буён кўнгилга тугиб юрган орзуимга — Шарқ ҳаётига назар солиш бахтига муяссар бўлдим», — деб эслаганди рассом.

1912 йили у Бухоро ва Самарқанд, Помир тоғларида бўлади. Унинг кундаликларида биз рассом бу ўлканинг ўзига хос қиёфаси, унинг тоғлари ва қишлоқлари манзаралари билан кўпроқ танишиб борган сари таассуротлари шу қадар теранлашганлиги, бу эса янги асарлар яратишга туртки берганини ўқиймиз. У улкан миноралар, мадрасаю, масжидлар кўрк бериб турган улкан шаҳарлар қиёфасини ўз эстампларида акс эттиришга ҳаракат қилганди. Унинг Самарқанд архитектураси ҳақидаги ёзма эсдаликлари ҳам рассомнинг Туркистон ҳаётига, архитектурасига рангтасвир манзаралари яратиш орқали мурожаат қилганлигидан далолат беради.

«Туркистон» деб номланган икки қисмли автолитография ўн тўрт саҳифадан иборат бўлиб, улар «Нон сотувчи», «Шаҳар марказида», «Машшоқ», «Шаҳар», «Сайил», «Чўлда», «Портрет» ва бошқа номлар билан аталади. Автолитографиянинг бу ва бошқа саҳифалари альбом шаклида 1923 йили нашр этилгач, кутубхоналарга тез тарқалиб кетди. Бу нашрнинг бир нусхаси яъни «Туркистон» ва «Бўёқлардаги автолитография» жилдлари В. И. Лениннинг Кремлдаги кутубхонасидан ҳам жой олган эди. Шубҳасиз улар Туркистон ҳаёти, шаҳарлари ва қишлоқлари қиёфаси, меҳнаткашларнинг турмуш манзараларини ўзида ҳаққоний акс эттирганлиги билан доҳиймиз эътиборига сазовор бўлган.

О. АПУХТИН.

СУРАТЛАРДА: П. Кузнецовнинг Кремлдаги доҳий кутубхонасида сақланаётган «Туркистон» альбомидан суратлар.

Автор фотолари.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУҲБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ПРОНИНДАГИ МУЗЕЙ

Прониндаги В. И. Лениннинг музейи фақат Польшадагина эмас, балки бошқа республикаларда ҳам маълум ва машҳурдир. Оддий деҳқон Тереза Скупенга қарашли бу уйнинг икки кичик хонасида 1913, 1914 йиллари В. И. Ленин ва Н.К. Крупская яшаган эдилар.

Бу ерда жаҳон пролетариати доҳийсининг ҳаёти ва фаолиятини акс эттирувчи қимматбаҳо тарихий материаллар, китоб ва брошюралар, мақолалар ва ҳужжатлар, фотонусхаси авайлаб сақланади. Музей катта илмий-тадқиқот ишларини олиб бораяпти.

Яқинда ўзининг 35 йиллигини нишонлаган бу музейга ҳар куни дунёнинг турли бурчакларидан юзлаб кишилар ташриф буюришади.

Польшада Ленин кунлари

ВАРШАВА. Польша жамоатчилиги СССР билан ПХР ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартноманинг «38 йиллиги»ни» кенг нишонламоқда. Шаҳарлар ва ишчи посёлкаларида, корхоналарда, ҳарбий қисмларда ана шу шонли санага бағишланган тантанали йиғилишлар, илмий сессиялар виставкалар, Польша — Совет дўстлиги жамияти активларининг, уруш ветеранларининг учрашувлари ўтказилмоқда. Ана шу учрашувларнинг қатнашчилари Социалистик Польшани ривожлантиришда, Совет Иттифоқи билан ҳар томонлама ҳамкорликни мустаҳкамлашда ғоят катта роль ўйнаган шартноманинг ҳаётий аҳамиятини таъкидламоқдалар. СССР билан бузилмас иттифоқ ва дўстликни мустаҳкамлаган бу шартнома, деб уқтиришди Ольштиндаги учрашув қатнашчилари, Польшани социалистик ҳамдўстлик халқларининг қардошлик оиласида қайта ўзгартиришнинг ўзига хос старт майдончаси бўлиб қолди.

Кўп йиллардан буён қарор топган анъанага биноан Польшада Ленин кунлари бошланди. Бу кунлар «Ильич ватани билан — абадий биргамиз» шиори остида ўтмоқда. Нова-Гутадаги В. И. Ленин номли металлургия комбинатининг маданият саройида жаҳон пролетариати йўлбошчиси, совет давлати асосчиси В. И. Лениннинг ҳаёти ва фаолиятига бағишланган илмий конференция бўлиб ўтди.

КЕМАСОЗЛАР ҲУЗУРИДА

Польша кемасозлик ва кемалар экспорти бўйича жаҳондаги энг йирик ўринлардан бирини эгаллайди. Бу ерда тайёрланган кемаларнинг маълум бир қисми Совет Иттифоқига юборилади.

СССР учун бундан 35 йил муқаддам Адольф Варский номли кемасозлик заводида биринчи кема тайёрлана бошлаган эди. Бу руда ташувчи «Чулим» кемасидир. Ҳозир бу ерда «Петробалтик» халқаро ташкилоти учун икки шатакка олувчи кема бунёд этилмоқда. Унинг қурилишида Польша Халқ Республикасидан ташқари СССР ва Германия Демократик Республикалари ҳам иштирок этишяпти.

Бундан ташқари заводда денгиз платформаларини кавлаш таъминоти учун иккинчи серияли кемалар ишлаб чиқарила бошланди.

1990 йилга келиб, кемасозлар 800 та кема ишлаб чиқаришни режалаб қўйишган. Шундан 200 таси Польша учун, 480 таси бошқа социалистик ҳамкорлик давлатлари учун, қолганлари эса Совет Иттифоқи учун мўлжаллангандир.

«СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИ — ДЎСТЛАР МАМЛАКАТИ»

Яқинда Польша Социалистик Ёшлар Союзи ва Польша—Совет дўстлиги жамияти тўгараклари томонидан уюштирилган «Советлар мамлакати— дўстлар мамлакати» темасидаги мусобақа натижалари эълон қилинди.

Кундалик ҳаётнинг турли босқичларида СССР томонидан қўлга киритилаётган ютуқлар, ҳар иккала мамлакат ва унинг халқлари ўртасидаги қардошларча дўстликни янада мустаҳкамлаш пропагандаси мақсадида ўтказилган бу мусобақада 300 дан ортиқ мактаблар қатнашди.

Староховицадаги профессионал техника мактаби, Люблиндаги темир йўл билим юрти ва Тарнобжегадаги тоғ ишлари билим юртларининг ўқувчилари мусобақа лауреатлари бўлишди. Уларга мукофотлар топширилди. Ғолибларнинг мураббийларига эса Польша—Совет жамиятининг олтин нишонлари тақдим этилди.

ЛЕНИН ҚАДАМЖОЛАРИ БЎЙЛАБ

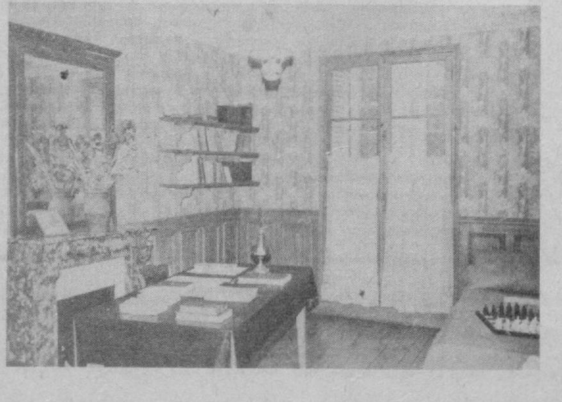

«Бу уйда В. И. Ленин 1909 йил 6 июлдан 1912 йил 12 июнгача ишлаган» — Париждаги сокин Мари-Роз кўчасидаги 4-уйга ўрнатилган мармар қошинга ана шу сўзлар битилган.

Бутун Францияда пролетар революциясининг доҳийси бу ерда яшагани тўғрисидаги хотирани эъзозлаб, ёд этишади. Мана чорак асрдан ортиқ вақтдан бери Мари-Роз кўчасидаги квартирада музей ишлаб турибди. Уни ташкил этганлар В. И. Ленин яшаган ва ишлаган шароитни имкони борича аниқ тиклашга ҳаракат қилишган. Хоналардан бирида у фойдаланган китоблар, у Парижда ёзган асарларнинг нашрлари жамланган. Деворлардаги кўплаб фотосуратлар, репродукциялар, ҳужжатлар Совет давлати асосчисининг революция ғоялари тантанаси учун олиб борган кураши ҳақида ҳикоя қилади.

СУРАТЛАРДА: Парижнинг Мари—Роз кўчасидаги В. И. Ленин музейини ташкил этувчилардан бири Франция Коммунистик партиясининг ветерани Антуан Лежандр; В. И. Ленин яшаган ва ишлаган хона.

В. Соболев фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

Ҳал қилинмаган муаммо

«Пахтакор» — «Черноморец» (Одесса) — 1:2 (0:1)

Учрашувнинг тугашига 15—20 минут қолганида «Черноморец» командасининг футболчилари ниҳоятда ҳориб, толганлари сезилиб турди. Улар шунинг учун ҳам мумкин қадар ўйин суръатини пасайтириш, вақтни чўзиш, хавфли вазиятлар вужудга келган пайтда эса қўполлик эвазига бўлса ҳам пахтакорчиларни тўхтатиб қолишга ҳаракат қилишди.

Москвалик судья А. Мушковец дадил ҳаракат қилди. У меҳмонларнинг икки ўйинчисига вақтни атайлаб чўзганлиги ва қўпол ҳаракат қилганлиги учун огоҳлантириш берди.

Аммо бу пайтда меҳмонлар 2:0 ҳисобида олдинда боришаётган эди. Улар ана шу ҳисобни иложи борича ушлаб қолиш учун барча чораларни кўришди.

Ажабланарлиси шундаки, тошкентликлар учрашув тақдирини ҳал қилиш имконияти бутунлай қўлдан кетганлигини сезганларидан кейингина тез ва эркин ҳаракат қила бошлашди. Улар бир неча марта хавфли вазиятларни вужудга келтирдилар. Ана шу ҳужумлардан бирида меҳмонларнинг жарима майдонида жуда кўп ўйинчи тўпланди. Тўс-тўполонда Якимцов тўпни дарвозага йўллашга муваффақ бўлди.

Пахтакорчилар бошқа муваффақиятга эриша олмадилар. Одессалик денгизчилар усталик билан ҳимояланишди. Бунинг устига «Пахтакор»нинг ҳимоячилари йўл қўйган хатодан фойдаланиб, ҳисобни оширишларига оз қолди. Бу сафар тўпни Яновский қайтарди. Сешанба куни бўлган учрашувнинг руҳий мантиқи бор эди. Дастлабки минутлардан бошлаб меҳмонлар эмас, ўз майдонида ҳаракат қилаётган пахтакорчилар ниҳоятда ҳаяжонланаётганликлари сезила бошлади. Улар тўпни бир-бирларига узатишда, кенг ва тез ҳаракат қилишда хатоларга йўл қўйишди.

Айни пайтда тошкентликлар одессаликлар тайёрлаган махсус тактикани ҳам дарҳол тушуниб олмадилар. «Черноморец» кутилмаганда янги экспериментга амал қила бошлади. Олдинги маррада ҳаракат қилаётган уч ҳужумчига ярим ҳимоячилар ҳам актив ёрдам бериб туришди. Бунинг моҳияти «Пахтакор»нинг ҳужумини дарҳол қайтариш ва ўйинчиларга эркин ҳаракат қилиш имконини бермаслик эди. Бунинг хавфли томони ҳам бор эди, албатта. Пахтакорчиларнинг кутилмаганда шиддатли ҳужум уюштиришлари меҳмонларни эсанкиратиб қўйиши мумкин эди. Лекин одессалик футболчилар майдон эгаларини ўз услубларида ҳаракат қилишга мажбур этишиб, учрашув тақдирини ўз фойдаларига ҳал қилишди.

Майдон эгаларида рақибларнинг мақсадини пайқаш ва уни бартараф қилиш имкони бормиди? Албатта бор эди. Бунинг учун улар ниҳоятда шиддатли ҳужум уюштиришлари ва меҳмонларнинг ҳимоячиларини хатоларга йўл қўйишга мажбур қилишлари керак эди.

Яна қайтариб айтамизки, пахтакорчилар ниҳоятда ҳаяжонланганликлари учун ташаббусни қўлга ололмадилар, тўпни узатишда, тез ҳаракат қилишда жуда кўп тактик хатоларга йўл қўйишди. Меҳмонлар «Пахтакор»нинг дарвозасини ниҳоятда моҳирлик билан нишонга олдилар. Учрашувнинг 32-минутида Поконин тўпни жарима белгисидан жарима майдонига узатди. Унга биринчи бўлиб ҳужумчи Финк етиб борди ва боши билан дарвозага йўллади. Учрашувнинг 69-минутида иккинчи тўпни ҳам Сахно ана шундай усулда тўрга йўллади.

Шундай қилиб, пахтакорчилар азалдан ноқулай рақиб ҳисобланиб келган одессалик футболчиларга яна бир марта учрашувни бой беришди. Ачинарлиси шундаки, бу учрашувда ҳамшаҳарларимиз ўзларининг жанговар характерларини жуда кеч ишга солишди. Лекин ана шу интилиш, қийин вазиятдан чиқиш учун ҳаракат қилиш ҳали тошкентликлар яхши ўйин кўрсатишлари мумкин эканлигидан далолат беради.

Э. АВАНЕСОВ.

СУРАТЛАРДА: учрашувдан лавҳалар.

Р. Загратдинов фотолари.

«ПАХТАКОР» ҲАҚИДА 17 ФИКР

Виктор ПРОКОПЕНКО,
спорт мастери, «Черноморец» командасининг катта тренери,

—Виктор Евгеньевич! Бир нарсани бизга тушунтириб беришингизни илтимос қилардик. Сиз «Черноморец» командасида жуда кўп йил ўйнагансиз, ҳозир эса унга устозлик қилмоқдасиз. Нима учун бу команда ҳамиша «Пахтакор» билан бўлган учрашувни яхши ўтказади?

—Ҳақиқатан ҳам олий лигада қатнашаётган йилларимизда «Пахтакор» билан бўлган учрашувларни ниҳоятда муваффақиятли ўтказиш анъана бўлиб қолди. Қизиғи шундаки, у сафарда ёки ўз майдонимизда бўлишидан қатъий назар ҳамиша омад бизга ёр бўлади. Бунинг моҳияти шундан иборатки, чиройли комбинация ишлатилса, шиддатли ҳужум уюштириш тактикаси жиҳатидан ўхшаш бўлган командаларнинг ўйини ҳамиша қизиқарли ўтади. У шунинг учун ҳам мухлисларга маъқул бўлади. Тўғрисини айтганда, ҳамиша омад бизнинг томонимизда бўлади. Тошкентликларни эса ноқулай рақиб деган тушунча ҳамиша ҳаяжонлантиради.

— Ҳар ҳолда омад, анъана билан ўйиннинг фарқи бўлса керак?

— Ҳақиқатан ҳам ҳамма нарса ўйинга боғлиқ. Агар «Пахтакор»нинг бугунги мағлубияти сабабини аниқламоқчи бўлсак, менинг шогирдларим бу учрашувни тўла имкониятлари даражасида ўтказганликлари, тренерлар томонидан қўйилган топшириқни яхши бажарганликлари, хилма-хил ҳужум уюштириб, ҳимояда аниқ ҳаракат қилганликларини айтиш керак. Бунинг устига «Черноморец» командасининг футболчилари майдоннинг барча нуқтасида пахтакорчиларга нисбатан тез ҳаракат қилишди, тўпни узатишда хатоларга йўл қўймадилар.

— Тренерлар қандай кўрсатма беришган эди?

—Агар сезган бўлсангиз, бу сафар биз асосан рақиб команданинг майдонида ҳаракат қилишга интилдик. Чунки Якубик, Амриев ва Кабаев жарима майдонида ниҳоятда хавфли ҳаракат қилишларини билиб, уларни ўз жарима майдонимизга яқинлаштирмаслик вазифасини қўйган эдик. Ҳимоячиларимиз ва ярим ҳимоячиларимиз уларни қатъий таъқиб қилиб, кўрсатмани аниқ бажаришди.

«Пахтакор» мағлубиятга учрашига қарамасдан яхши таассурот қолдирди. Назаримда, командадаги ҳозирги тушкунлик вақтинчалик бўлса керак. Тошкентликлар ҳимояда яхши ҳаракат қилишяпти. Ҳужумчилар ҳам дуруст. Агар ярим ҳимоячилар уларга ёрдам беришни ўрганиб олишса, «Пахтакор»нинг омади юришиб кетади.

Редактор ўринбосари
С. Б. ЁҚУБОВ.

ҲУРМАТЛИ ХАРИДОРЛАР!

«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ»НИНГ
1, 7, 19, 28, 34, 37, 43-МАГАЗИНЛАРИДА

ҚУЙИДАГИ МОЛЛАР КРЕДИТГА СОТИЛАДИ

мамлакатимизда ишлаб чиқарилган эркаклар костюмлари;

30 сўмдан юқори нархдаги эркаклар шимлари;

мамлакатимизда ишлаб чиқарилган аёллар ва эркаклар пальтолари;

табиий қоракўл, сунъий мўйнадан тикилган ва қимматбаҳо мўйна ёқали аёллар пальтолари;

қимматбаҳо мўйнадан бўлган ёқалар;

25 сўм ва ундан юқори баҳодаги жун газламалар;

Павлово-Посад шаҳрида ишлаб чиқарилган баҳоси 100 сўм бўлган жун дастурхонлар;

бош рўмоллари. Баҳоси 60 сўм ва ундан юқори;

баҳоси 50 сўм ва ундан юқори бўлган мамлакатимиз ва чет элларда ишланган чарм сумкалар («Ганга» магазинида);

30 сўм ва ундан юқори баҳодаги ҳинд ёдгорлиги вазалари;

100 сўм ва ундан юқори баҳодаги чинни вазалар;

МАГАЗИНЛАР АДРЕСИНИ ЭСЛАТИБ ЎТАМИЗ:

1 — Ш. Руставели кўчаси, 13-уй.
7 — Олмазор кўчаси, 169«а»-уй.
19 — Октябрь бозори.
28 — Госпиталь бозори.
34 — Калинин майдони.
43 — Марказ—5 массиви, Ленин проспекти, 67-уй.

«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ».

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР САВДО МИНИСТРЛИГИНИНГ ТОШКЕНТ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1983—1984 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти юқори малакали сотувчи контролёр-кассирларни икки йўналишда тайёрлайди:

боққоллик, кондитерлик, гастрономия, гўшт-балиқ ва сут маҳсулотлари бўйича;

газлама, тикув буюмлари, пойафзал, трикотаж, галантерея, парфюмерия, маданий-маиший ва хўжалик моллари бўйича.

Ўқиш муддати — 1 йил.

ЎҚИШ 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Дарслар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

БИЛИМ ЮРТИГА ЎЗБЕКИСТОН ШАҲАРЛАРИДА ЯШАЙДИГАН 15 дан 20 ёшгача (ҳамда Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар — 25 ёшгача) 8, 9, 10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАНЛАР КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИСИЗ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юртини тугатганларга «Кичик сотувчи», «Сотувчи», «Сотувчи-контролёр-кассир» деган малака берилади.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ўқувчиларга 32 сўм ва 41 сўмдан стипендия берилади.

Ишлаб чиқариш практикаси Тошкент шаҳридаги илғор магазинларда: БОШ УНИВЕРМАГ — ГУМ, МАРКАЗИЙ УНИВЕРМАГ— ЦУМ, «Гастроном» республика конторасига қарашли йирик магазинлар ва «УНИВЕРСАМ»ларда ўтказилади.

Назарий машғулотлар билан ишлаб чиқариш практикаси ҳар 3 кунда алмашади.

Агар билим юртини битирувчилар ҳамма фанлардан аъло баҳоларга эга бўлиб квалификацияси бўйича ҳам имтиҳонларни муваффақиятли топширсалар, бундай битирувчилар педагогика советининг қарорига мувофиқ билим юртини битириб, бир йўла олий ўқув юртининг кундузги бўлимига ўқишга кириш ҳуқуқига эга бўладилар (битирувчилардан 10 проценти). Билим юрти қошида кечки ўрта мактабнинг 9, 10 ва 11 синфлари ишлайди. Бу синфларда ўқиш кундузги соатларда ўтказилади.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ариза, маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), турар жойидан справка, таржимаи ҳоли, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. катталикдаги 6 дона фотосурат, характеристика, халқ депутатлари область Совети ижроия комитети савдо бошқармасидан ёки халқ депутатлари шаҳар Совети ижроия комитети савдо бўлимидан йўлланма.

Билим юртининг адреси: 700173, Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, Акмал Икромов райони, Бобур кўчаси, 3-уй (4, 9-трамвайларнинг «Чўпон ота» бекати, 13, 70-автобусларнинг «Тез медицина ёрдами клиник касалхонаси» бекати). Телефон 78-44-30.

ЧИРОЙЛИ БЕЗАТИЛГАН ДАСТУРХОН— УЙ БЕКАСИНИНГ ФАХРИ

Уй бекасига бу ишда мельхиордан ишланган рўзғор буюмлари ёрдам беради.

Кўп мамлакатларда мельхиордан ишланган идишларни янги кумуш деб аташади. Бир металлни иккинчисидан ажратиш қийин.

Мельхиор — қизил мис, руҳ, пўлат ва кумуш қотишмасидир.

Мельхиор зангламайди, юқори ва паст температураларнинг унга таъсири йўқ. Мельхиордан ишланган идишларнинг афзаллиги шундаки, унинг юзасини иккинчи марта кумуш билан қоплаш мумкин ва у янги ҳаётини бошлайди.

Мельхиордан ишланган буюмлар доимо ялтироқ ва янги бўлиши учун майдаланган оҳак, замш парчаси билан тозаланади, ароқ ёки спирт билан артилади.

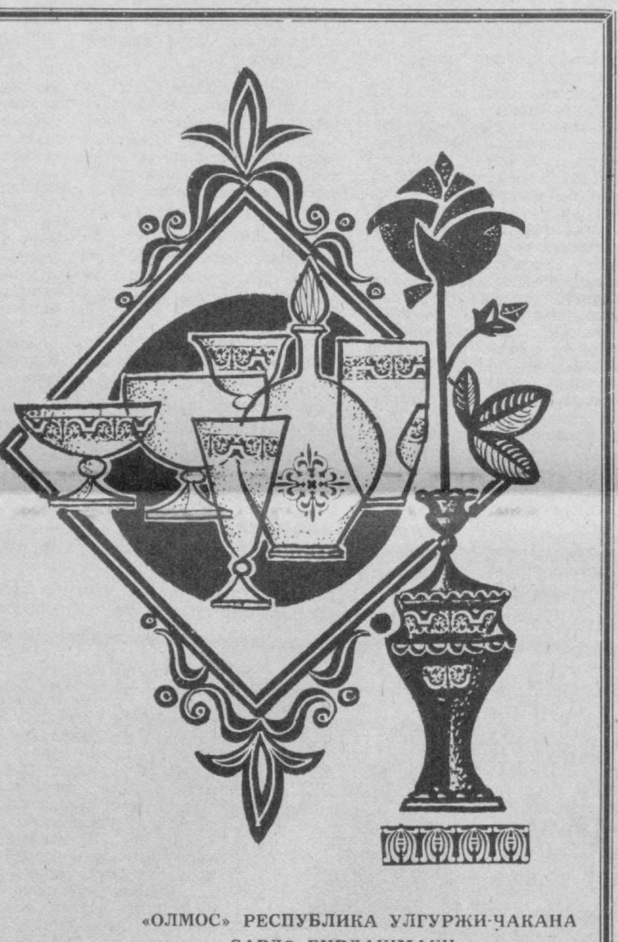

20-«ЁДГОРЛИКЛАР» МАГАЗИНИДА

(Муқимий кўчаси)

25—30 АПРЕЛЬ КУНЛАРИ

МЕЛЬХИОРДАН ИШЛАНГАН ИДИШЛАРНИНГ

САВДО-КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

САВДО-КЎРГАЗМАСИДАН

чой учун, ширинлик учун ва ош қошиқлари;

ширинлик учун, овқат учун, торт учун вилкалар;

десерт ва ош пичоқлари;

патнис, чўмич, торт учун куракча, 2, 3, 5 литр ҳажмдаги чойнакларни

СОТИБ ОЛИШ МУМКИН.

Магазин соат 11.00 дан 20.00 гача ишлайди. Танаффус — 15.00 дан 16.00 гача. Дам олиш куни — душанба.

Магазинга қуйидагича бориш мумкин: 4, 9, 11-трамвайлар; 3, 70, 80-автобуслар; метронинг «Ҳамза» станцияси.

«ОЛМОС» РЕСПУБЛИКА УЛГУРЖИ-ЧАКАНА САВДО БИРЛАШМАСИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон агентлиги

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА —22/IV да **Иоланта**, 23/IV да **Кармен**, 24/IV да **Оққуш кўли** (12.00), **Флория тосҝа** (19.30).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/IV да **Қизил яйловдаги кўк тулпорлар**, 23/IV да **Рўё**, 24/IV да **Қиёмат қарз**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 22/IV да **Лайли ва Мажнун**, 23, 24/IV да **Мангулик**.

ДАВЛАТ РЕСПУБЛИКА ҚЎҒИРЧОҚ ТЕАТРИДА — 23/IV да **Маугли** (15.00).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «ЕТТИ АЖОЙИБ МАСХАРАБОЗ» Москва цирки усталарининг томошалари (19.30).

КИНО

22 АПРЕЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЕРУҒЛИК ФОРМУЛАСИ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«МУҲАББАТ ҚОНУНИ» — **Ватан** (жуфт соатларда).

«КАЗАКЛАР ЗАСТАВАСИ» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20), **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-11-59), **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52), **Кўкча** (тоқ соатларда, телефон 42-39-74).

23 АПРЕЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЕРУҒЛИК ФОРМУЛАСИ» — **Искра** (жуфт соатларда).

«МУҲАББАТ ҚОНУНИ» — **Ватан** (жуфт соатларда).

«КАЗАКЛАР ЗАСТАВАСИ» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20), **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-11-59), **Кўкча** (тоқ соатларда, телефон 42-39-74), **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07).

КИТОБСЕВАРЛАР ДИҚҚАТИГА!

13-БУКИНИСТИК МАГАЗИНДА (Навоий кўчаси, 16-уй)

ВА

31-МАГАЗИНДА

(Навоий кўчаси, «Дўстлик» меҳмонхонаси қаршисида)

«ЖАҲОН АДАБИЁТИ КУТУБХОНАСИ» НАШРИНИНГ ТЎЛИҚ КОМПЛЕКТИ

МАВЖУД

Баҳоси — 3 минг 500 сўм.

«ТАШКНИГА».

КИНО УЙИДА

22 апрель соат 19.30 да

23 апрель соат 17 ва 19.30 минутда

24 апрель соат 16 ва 19.00да

«МОСФИЛЬМ» киностудияси ва унинг ижодий усталари деган темада

КИНОЛЕКТОРИЙ

СССР Давлат мукофотининг лауреати, «МОСКВА— МУҲАББАТИМ МЕНИНГ», «ТАҚДИР ТАҚОЗОСИ ЁКИ ҚУШДЕК ЕНГИЛ БЎЛИНГ», «ФРАНЦУЗ ТИЛИ ДАРСЛАРИ», «ГАРАЖ» ва бошқа фильмларнинг постановкачи оператори

Владимир НАХАБЦЕВ БИЛАН ИЖОДИЙ УЧРАШУВ ЎТКАЗИЛАДИ.

«Ташплодоовощ» бирлашмасининг Чилонзор район улгуржи чакана-савдо конторасига қарашли 3-магазинининг йўқолган

ШТАМПИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТВ

22 АПРЕЛЬ — ЖУМА

В. И. Ленин туғилган кун

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.15 Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. ЧССР — Канада терма командалари. ГФРдан олиб кўрсатилади. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 А. Бородин. «Қаҳрамонлик». 2-симфонияси. 19.55 В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 113 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ ВА КОНЦЕРТ. Кремлнинг Съездлар саройидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида —«Время». 23.30 «Рус музейи» Совет ҳайкалтарошлиги. 24.00 Янгиликлар.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.45 «Саёҳатчилар клуби». 19.45 «Ғалла сабоқлари». Телевизион очерк. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 Хор куйларидан концерт. Союзлар уйининг Колонна залидан олиб кўрсатилади. Кўрсатув тугагач — «Время». 22.05 «Ҳаётбахш ўлим». Бадиий фильм.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

17.40 Кўрсатувлар программаси. 17.45 «Биз — Ильич набиралари». 18.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Эстафета давом этади». 18.40 Л. Бетховен. «Аппасионата» ва Ойдин соната. Г. Ғуломова ва Б. Назарова ижро этади. 19.20 «Ахборот» (рус., ўзб). 19.55 Москва. В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 113 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ. Кремлнинг Съездлар саройидан олиб кўрсатилади. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Олтинчи июль». Бадиий фильм. 23.50 Янгиликлар.

II

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 «Ўртоқ Ленин сўзи». Телевизион фильм. 18.10 Абитуриентлар учун. Физика. 19.00 «Пойтахтимизнинг чиройига-чирой қўшиб (рус.). 19.30 «Карск дарвозалари». Телевизион фильм. 18.50 Янгиликлар. 20.10 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Чизма геометрия. 21.00 «Пойтахт области чорвадорлари ҳузурида». 21.30 МТ II.

23 АПРЕЛЬ — ШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.35 «Космик боланчак ҳақида гипотеза». Илмий-оммабоп фильм. 9.50 «Спортлото»нинг 17-тиражи. 10.00 «Ота-оналар, Сизлар учун». 10.45 О. Фельцман. «Испанча сюжетлар». Е. Долматовский шеърларига ёзилган туркум қўшиқларни Доғистон АССРда хизмат кўрсатган артист Л. Серебренников ижро этади. 11.05 «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик». 11.35 «Ўсимликлар олами». 12.20 «Ҳар бир кун ўз қўшиғи билан келади». Телевизион музикали фильм премьераси. 12.50 «Ғолиблар». Фронтдош дўстлар клуби. 4-гвардиячи танкчилар армияси ветеранларининг учрашуви. 14.20 «Рус музейи». Совет ҳайкалтарошлиги. 14.50 «Камалак» халқ ижодиёти телевизион программаларининг V халқаро фестивали. Ҳиндистон санъати. 15.20 Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов суҳбати. 15.50 СССР халқ артисти Д. Шафран чалади (виолончель). 16.05 «Дунё воқеалари». 16.20 «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 17.20 Мультфильмлар: «Пластилиндан ясалган типратикон», «Аждаҳонинг сўнгги қайлиғи», «Бир кун эрта билан», «Кемадаги балерина».

18.15 «9-студия». Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи В. С. Зорин олиб боради. 19.15 Останкино концерт студиясида ёшлар кечаси. Ёш милиция ходимлари билан учрашув. 21.30 «Время». 22.05 Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. СССР—ЧССР терма командалари. ГФРдан олиб кўрсатилади. 00.05 Янгиликлар.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.15 «Агар соғлом бўлай десанг». 9.30 «Ҳаётбахш ўлим». Бадиий фильм. 11.25 «Тонгги почта» музикали кўрсатуви. 11.55 Ёшларнинг халқаро бирдамлик кунига. «Ақл-идрок ва куч билан ғалаба қозонамиз». Чили Коммунистик ёшлар ташкилоти ҳақида ҳужжатли фильм. 12.35 «Стадион ҳамма учун». 13.05 Халқ чолғулари ижрочиларининг концерти. 13.20 Ҳужжатли экран. Киноилова. «Барҳаёт Ленин». Ҳужжатли фильм. 13.50 «Кинотомошабин ҳамроҳи». 14.35 Ю. Милютин. «Қизлар тўс-тўполони». Москва оперетта театрининг спектакли. 17.00 Халқаро обзор. 17.15 «Музикали киоск». 17.45 «Владимир ва Татьянанинг қишлоқдаги ҳаёти». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси.

18.15 ТУРКМАНИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ. 19.15 «Инсон. Ер. Коинот». 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Здоровье». 21.30 «Время». 22.05 «Антонина Брагина». Телевизион бадиий фильм.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

9.55 Кўрсатувлар программаси. 10.00 Янгиликлар. 10.10 Мактабгача ёшдаги болалар учун. «Сўз кетидан сўз келар». 10.30 «Оқ йўл», «Зангори қушча». Бадиий фильм. 11.50 «Шахмат мактаби». 12.20 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси этнографик ансамблининг концерти. 13.20 «Кинoредакция почтасидан». 14.05 Мактаб ўқувчилари учун. «Светофор». 15.05 «Пойтахтимиз меҳмонлари». Свердловск шаҳар Ёш томошабинлар театри (рус.).

17.50 Кўрсатувлар программаси. 17.55 «Ёш сеҳргарлар». Болалар учун цирк программаси. 18.30 «Ўрмон эртаклари». Мультфильм. 18.45 «Замонавийлик проблемалари — драматургия проблемалари». 19.45 «Оқшом тароналари». Фильм-концерт премьераси. («Ўзбектелефильм»). 20.30 «Ахборот». 20.50 «Қора денгиз ороллари». Телевизион фильм. 21.00 «Ғуломжон Ёқубов куйлайди». 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Чорвачилик. — зарбдор фронт». «Яйлов баҳодирлари». 22.25 К. Яшин. «Инқилоб тонги». Ҳамза номли Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли. 00.25 Кўрсатувлар программаси.

* * *

Тожикистон телевидениесининг программаси

22-«Гастроном» магазини коллективи бўлим мудирининг ўринбосари М. Қосимовага ўғли

Саидасрор САИДАҲМЕДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Акмал Икромов район халқ маорифи бўлими ва 245-ўрта мактаб педагогика коллективи шу мактабнинг директори Ш. Тошпўлатовга акаси

Юнус ТОШПУЛАТОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент электр тармоқлари корхонаси коллективи корхона касаба союз комитетининг раиси У. У. Усмоновга рафиқаси

Муаттар Файзуллаевна ЭРНАЗАРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГПС. Ленин кўчаси, 41, Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари—32-55-32; хатлар — 32-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

22 АПРЕЛЬ, 1983 й. Р-19099. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690.